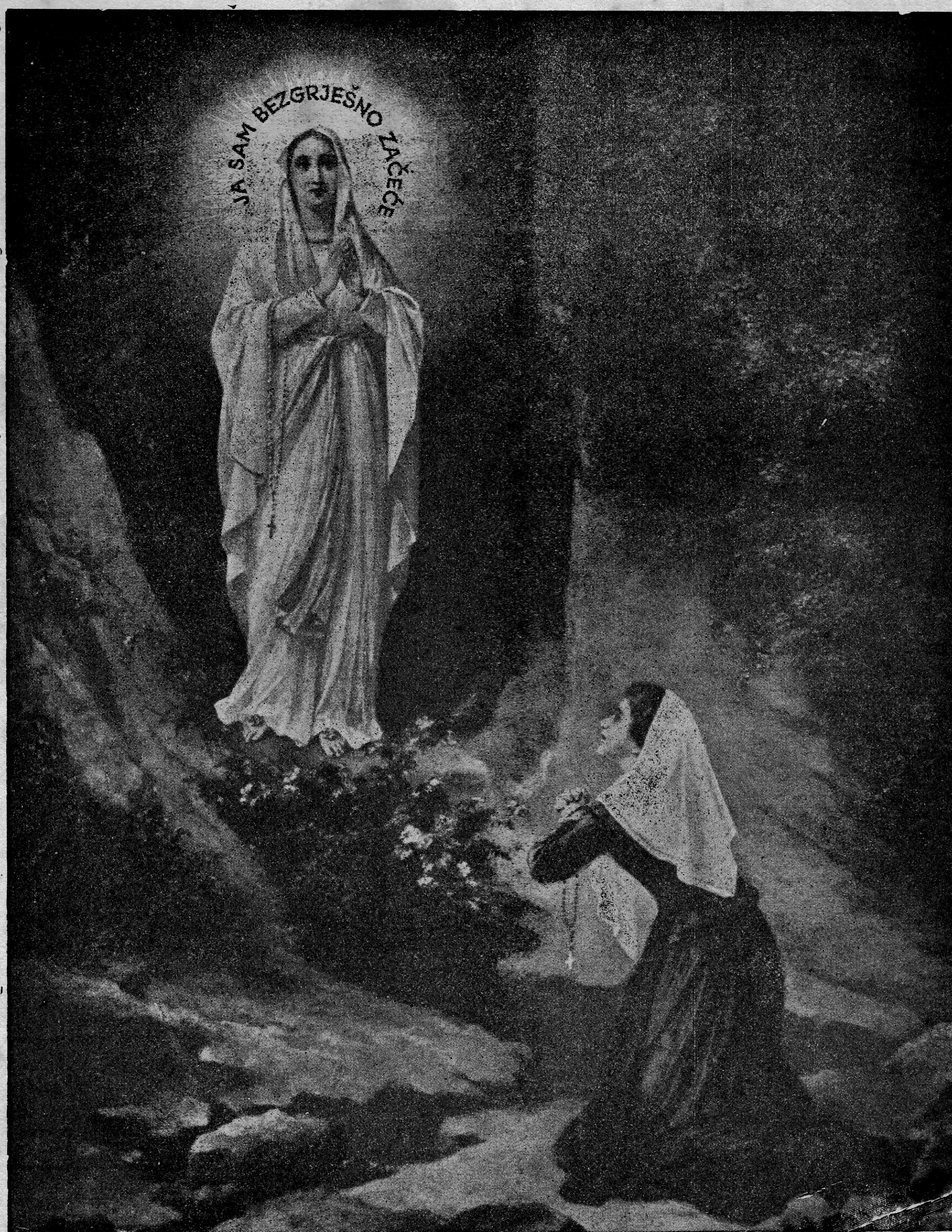
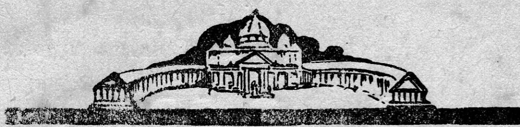
Poštarina plaćena u gotovu

NAŠA GOSPA LURDSKA

1935 BROJ 8-9

CRKVENA GODINA

KOLOVOZ 1935.

1. Č. Okovi sv. Petra — Sv. Petra, apostola, stavio je u okove prvi puta kralj Herod u Jerusalemu, a drugi put car Neron u Rimu. Kasnije su ti okovi čudesno spojeni. Čuvaju se u Rimu.

Prvi četvrtak. — Potpuno oproštenje mogu dobiti članovi Bratovštine presv. Sakramenta.

2. P. Alfons Ligurski, biskup i crkveni učitelj. — Prvi petak. Potpuno oproštenje mogu dobiti članovi Bratovština presv. Srca presv. Sakramenta, Apostolstva molitve i svi vjernici, koji uz obične uvjete, obave razmatranje o dobroti i ljubavi presv. Srca prema nama. — Porciunkula. U franjevačkim crkvama i u onima, koje imadu tu povlasticu od svetog Oca, mogu dobiti potpuno oproštenje svi vjernici, kolikogod puta posjete crkvu od jučerašnjeg podneva do današnje ponoći, ako izmole tom prigodom 5 Očenaša, Zdravo Marija i Slava Ocu po nakani svetog Oca Pape. Sv. ispovijed se može obaviti tjedan dana prije ili u osmini, a sveta Pričest dne 1. kolovoza, danas ili u osmini. Vjernici, koji se običavaju barem svakih 14 dana ispovijedati i skoro svaki dan pričešćivati, ne trebaju napose primati svete Sakramente. Jedno se oproštenje može dnevno steći za sebe, a sva ostala samo za pokojnike.

3. S. Augustin Kazotić, dominikanac, biskup zagrebački, blaženik Hrvat. — Prva subota u mjesecu. — Potpuno oproštenje, uz obične uvjete mogu dobiti vjernici, koji obave kakvu pobožnost na čast Neoskrvnjenoj, da Joj zadovolje za nanesene uvrede.

4. **N.** 8. *po Duhovima.* — Dominik, ispovjednik, osnivač dominikanskog reda. U molitve se preporučaju naši dominikanci.

Prva nedjelja u mjesecu. — Oproštenja kao na prvi petak. Osim toga mogu dobiti potpuno oproštenje i članovi III. Reda sv. Franje i sv. Dominika, zatim članovi Bratovštine Gospine Krunice, uz svoje uvjete. Gdje postoji dozvola svete Stolice, mogu se oproštenja Porciunkule dobiti od jučerašnjeg podneva do današnje ponoći.

5. P. Snježna Gospa.

6. U. Preobraženje Isusovo. (Božje Lice). „I preobrazi se pred njima i lice Njegovo zasja kao sunce, a haljine Njegove postadoše bijele kao snijeg."

7. S. Kajetan, ispovjednik. — Potpuno oproštenje mogu dobiti članovi III. Reda sv. Franje.

8. Č. Cirijak, i dr. mučenici.

9. P. Ivan Vianney, sveti župnik arški.

10. S. Lovro, đakon, mučenik.

11. **N.** 9. *po Duhovima.* — Suzana, djevica, mučenica.

12. P. Klara, djevica, osnovateljica Klarisa, II. Reda sv. Franje. — Potpuno oproštenje (i opće odrešenje) mogu dobiti članovi III. Reda sv. Franje.

13. U. Hipolit i Kasijan.

14. S. Euzebije, ispovjednik. — Post i nemrs na čast Velikoj Gospi.

15. Č. **Velika Gospa.** „Uznesena je Marija na nebo, vesele se anđeli, i pjevajući slavu, veličaju Gospodina." — Potpuno oproštenje mogu dobiti članovi Marijinih Kongregacija, III. Reda sv. Franje (i opće odrešenje). Bratovština presv. Srca Isusova, presv. Sakramenta, preč. Srca Marijina, karmelskog škapulara, Gospine Krunice i Družbe kršćanske obitelji.

16. P. Joakim, otac Bl. Dj. Marije.
Rok, ispovjednik iz III. Reda sv. Franje. — Potpuno oproštenje mogu dobiti članovi III. Reda sv. Franje i Bratovštine karmelskog škapulara.

17. S. Hijacinto, Julijana. — Potpuno oproštenje mogu dobiti članovi III. Reda sv. Franje.

18. **N.** 10. *po Duhovima.* — Jelena Križarica, majka cara Konstantina Velikoga, koja je pronašla križ Isusov. — Potpuno oproštenje mogu dobiti članovi III. Reda sv. Franje.

19. P. Ljudevit, biskup. — Ivan Eudes, osobiti širitelj pobožnosti prema presv. Srcu Isusovom. — Potpuno oproštenje mogu dobiti članovi III. Reda sv. Franje.

20. U. Bernardo, opat, crkveni učitelj, reformator strogih redovnika. — Stjepan, kralj.

21. S. Ivana Franciska, udova.

22. Č. Sedam radosti Bl. Djevice Marije. Blagdan je uobičajen u franjevačkom redu. — Potpuno oproštenje članovima III. Reda sv. Franje.

23. P. Filip Benicije, ispovjednik.

24. S. Bartolomej, apostol. — Potpuno oproštenje, uz obične uvjete, mogu dobiti članovi Družbe sv. Petra Klavera, ako mole za raširenje svete vjere.

25. **N.** 11. *po Duhovima.* — Ljudevit, kralj. — Potpuno oproštenje mogu dobiti članovi III. Reda sv. Franje (i opće odrešenje). Vjernici, koji obavljaju zajednički Gospinu Krunicu barem triput u tjednu, mogu, uz obične uvjete, dobiti potpuno poroštenje.

26. P. Zefirin.

27. U. Josip Kalasancije, ispovjednik.

28. S. Augustin, biskup hiponski, crkveni učitelj.

29. Č. Glavosjek Ivana Krstitelja. Kralj Herod dao je sv. Ivanu Krstitelju odrubiti glavu, jer ga je korio radi rodooskvrnuća.

30. P. Ruža Limska, djevica, članica III. Reda sv. Dominika, prva Amerikanka proglašena svetom.

31. S. Rajmund, ispovjednik.

Dr D. H.

HODOČAŠĆE U SVETU ZEMLJU

od 20. rujna do 17. listopada

Pridružite se i vi ovom hodočašću!

Cijena: III. razred 6500 Din, II. razred 7800 Din

Ove cijene vrijede samo za one, koji se prijave najkasnije do 15. kolovoza na ODBOR ZA HODOČAŠĆA U SVETU ZEMLJU Zagreb, Trg Kralja Tomislava broj 21

„NAŠA GOSPA LURDSKA" izlazi svakog mjeseca jedamput. Pretplata 15 Din na cijelu godinu (za inozemstvo 30 Din.) Pojedini broj 1·50 Din. — Uprava „Naše Gospe Lurdske", Zagreb, Trg Kralja Tomislava 21. „Našu Gospu Lurdsku" izdaje Konzorcij Kuće Dobre Štampe. Za vlasnika, izdavača i uredništvo odgovara Dr Josip Andrić, Zagreb, Trenkova ulica 1. Tisak Tiskare Narodne Prosvjete, Zagreb, Trenkova 1. Za tiskaru odgovara Rajmund Sušin, Zagreb, Kuhačeva ul. 2. II. kat

NAŠA GOSPA LURDSKA
GODINA VIII. UREĐUJE DR PAVAO LONČAR BROJ 8.—9.

HOĆU, DA MI OVAMO DOLAZE!

Da, ovako je kazala Gospa maloj svetoj djevojčici Bernardici: „Hoću, da mi ovamo dolaze u procesijama!"

Dakle, Gospa zove. Gospa želi.

I sada u ljetnim danima hite Gospini štovatelji iz mnogih, mnogih gradova i gradića. Iz bližega kraja dolaze velike oduševljene skupine. Iz udaljenih i najudaljenijih krajeva dolaze manje i najmanje skupine hodočasnika. No, to ništa ne smeta. I najmanji broj hodočasnika nosi sa sobom u srcu cijelu svoju ljubljenu domovinu.

Evo, deseti kolovoz je tako blizu. Dan, kada će grupa naših sretnika žuriti sa zagrebačke stanice brzim vlakom prema Lurdu. Koliko je srdaca uzdrhtalo nad pomisli — ide se u Lurd! — Četrnaesto hodočašće! O, kako je to blizu! O, da mogu poći! — kliče mnoga duša u samoći i napornom svom radu svakidašnjem. O, da mogu biti tako sretan, pa da se nađem među tolikim sretnim, što već nestrpljivo iščekuju taj dan odlaska u Lurd.

A oni, koji su već više puta bili u Lurdu i opet se spremaju, nemirni su i sretni, kao i one male laste pred odlazak u toplije krajeve, koji ih svake jeseni ponovno privlače.

I smire se laste, kad stignu umornih krila u sunčani kraj. Tako se brzo smire i nemirne duše i srca starih hodočasnika, kad ugledaju ponovno milo i sveto mjesto velikih milosti. Kad se sjete vsih sretnih časova uz milu spilju i kod raznih lijepih pobožnosti. O, ali će biti sretni, kad ugledaju mjesto, koje tako snažno uči: križ zagrliti i nevolje strpljivo snositi.

I kao da se već čuju oduševljeni pozdravi sa željezničkih malih prozora. Sreća im odsijeva s lica i očiju. I kao da već dovikuju toplo i srdačno: „Zbogom ostanite svi mili u domovini! Pratite nas molitvama i uzdisajima! Naše ćemo teškoće dugoga puta prikazati Bogu za vašu i našu sreću, za sreću cijeloga nam miloga naroda. I vi nam se pridružite s vašim žrtvicama.

A kada dođemo u Lurd naš mileni, stavit ćemo na ono sveto podnožje Gospino sve vaše želje i potrebe, svu vašu nadu i ljubav. I znajte, da ćete brzo osjetiti pomoć One, koja se zove „Pomoćnica kršćana". Znajte, da će vas u vašim tugama brzo utješiti Ona, koja je „Utjeha žalosnih".

Ujedinjeni u molitvama i žrtvama, svi mi stvorit ćemo jedno silno, veliko, veličajno hodočašće miloj našoj i dragoj Gospi Lurdskoj, koje će Ona iz neba obiljem potrebnih milosti obasuti.

M. Metzger.

XIV. HODOČAŠĆE U LURD

Četrnaesto pučko ovogodišnje hodočašće u Lurd polazi 10. kolovoza (augusta) iz glavnoga kolodvora u Zagrebu u 13 sati. Hodočasnici, koji putuju s tim hodočašćem, neka se toga dana prije podne prijave u uredu na Kaptolu broj 29. Tamo će dobiti hodočasnički znak i mjesto u vozu. Tamo će moći promijeniti i novac u stranu valutu.

Putnica je zajednička i nitko se ne može odijeliti od hodočašća. U putnoj svoti uplaćeno je: hrana, stan, napojnice, prenos prtljage sa stanice u hotel i natrag, razgledavanje gradova, i vizumi za putnicu. Hodočasnici dobivaju tri puta dnevno obilnu hranu, koja počinje 11. kolovoza s kavom u jutro, a svršava večerom 19. kolovoza. Ukonačuje se u hotelima po dvojica, trojica u jednoj sobi, a svaki imade svoj krevet.

Svaki hodočasnik neka ponese što manje stvari t. j. takav kovčeg, da ga može lagano prenositi iz vlaka u vlak i pred stanicu, otkale se otprema vozilom. Neka ponesu topli prsluk. Odijelo neka bude što jednostavnije, a napose se upozoruju gospođe, da ne ponesu odijela bez rukava i s velikim izrescima, a i u drugim bez rukava i s velikim izrescima, jer se to u Lurdu strogo brani, a i u drugim mjestima ne dopuštaju pohađanje crkvi u takvom odijelu.

Svećenici ne moraju baš ponijeti talar, ali celebret svakako.

Program puta se više ne može mijenjati, a uglavljen je konačno ovako:

10. VIII.: sv. Misa u katedrali u 8 sati.

10. VIII.: polazi se iz Zagreba (13 sati) preko Ljubljane (17.03—17.98) i Rakeka (18.07 — 18.21) u Trst (20.55—22.00).

11. VIII.: Zajutrak u Milanu (6.50). Tamo je ručak i razgledavanje grada i sv. Misa.

11. VIII.: Odlazak iz Milana (15.07) preko Genove (17.56—18.10) i Ventimilje, talijanskofrancuske granice (22.00—22.45) u Nicu (23.56). Večera u vlaku. U Nici: konak, kava, sv. Misa u 8 sati, razgledavanje grada i ručak.

12. VIII.: Odlazak iz Nice (16.40) preko Marsilje (20.09—27.00), Taraskona (23.41—23.45), Setta 1.(31—1.41), Tuluse (13. VIII. 5.40—6.15) u Lurd (9.19).

13., 14., 15., 16. VIII.: Boravak u Lurdu. Pobožnosti u Lurdu: Zajedničko pohađanje

i molitve pred čudesnom špiljom i u svetištima, Pobožnosti u Lurdu: Zajedničko pohađanje, prisustvovanje svaki dan hodočasničkoj sv. Misi, procesijama — poslije podne s presv. Olt. Sakramentom i uveče sa svijećama, noćnom klanjanju, pohod znamenitog križnog puta, Bernardičine kuće, kupanje u čudotvornoj vodi, 14. VIII. poslije podne sv. ispovijed za one, koji se nijesu ispovjedili kod kuće ili u Zagrebu, zajednička sv. Pričest itd. Nevezani izlet u Biaritz.

16. VIII. Oproštaj pred špiljom, večera (18.) i odlazak iz Lurda u 19.10.

17. VIII.: Preko Tuluse (22.22—0.25), Setta (4.07—4.32), Taraskona (6.51—7.21) u Marsilju u 8.45. U hotelu kava, ručak. Sv. Misa kod Gospe Čuvarice. Razgledavanje grada. A u 13.05 sati odlazak iz Marsilje preko Ventimilje, francusko-talijanske granice (17.50—19.50) u Genovu (23.25). Večera u vlaku, noćenja u hotelu.

18. VIII.: Sv. Misa. Razgledavanje Genove. Ručak u hotelu. Odlazak iz Genove u 12.35 preko Milana (15.12—15.40) u Padovu (19.27). Večera i konak u hotelu.

19. VIII.: U 7 sati pobožnosti na grobu sv. Antuna, a u 11.04 odlazak u Veneciju. Ručak i večera u hotelu. Vožnja velikim kanalom, ostalo po volji. Odlazak iz Venecije u 21.63.

20. VIII.: Dolazak u Zagreb u 7.25.

Time je program puta svršen.

U ogradama kod pojedinih gradova je naznačeno vrijeme, kad se dolazi i odlazi iz tih mjesta, ako ne bi bilo slučajno zakašnjenje. Putuje se brzim vlakovima, osim iz Zagreba do Rakeka, kamo vozi samo putnički vlak. Gradovi se razgledavaju tramvajima ili autokarima.

NAŠE PUTOVANJE U LURD

10. kolovoza krećemo dakle na put pokore i samozataje, na put hodočašća u grad Marijin, znameniti Lurd. U Zagrebu, u našoj divnoj stolnoj crkvi na Kaptolu, započinjemo svoje hodočašće. Ondje pred oltarskim Sakramentom, u sjeni gotskih stupova, ondje ćemo se najprije preporučiti našoj dragoj Gospi Lurdskoj, da nas putem štiti, jer idemo na Njezin poziv. Poći ćemo i mi s krunicom u ruci u Lurd Gospi, što nas čeka tamo s krunicom u ruci.

Na tom velikom i svetom putu zaustavit ćemo se u nekim mjestima, da se odmorimo, obavimo svoje putničke pobožnosti, razgledamo svetišta Božja, a usput i druge neke znamenitosti.

Već prvu noć prijeći ćemo granicu kod Rakeka i prolaziti gorama i dolinama naše drage Istre. Poslije Trsta prekoračit ćemo Soču, rijeku natopljenu krvlju našom, nabujalu suzama i čežnjama roda našega, uznemirenu plačem i uzdisajima naših dragih, braće naše po krvi i osjećaju. Ranim jutrom otisnut ćemo se i preko poznatih rijeka Taljamenta i Pijave, a zatim preko rijeke Brente i Adiže uz lijepo Gardsko jezero (51.6 km dugačko) zaustavit ćemo se u velikom i lijepom talijanskom gradu Milanu.

Milan je grad od 900.000 tisuća stanovnika. Prvi je to grad u Italiji po svojoj trgovini i industriji. Naročito je znamenit u čitavoj Evropi zbog svojih tvornica svile. Jedan od najznamenitijih njegovih građevnih spomenika jest katedrala, zvana Duomo. Građena je od 1386. do 1813. godine. Duga 148 m, široka 88 m, kupola sa kipom Marijinim visoka je 108 m. Imade 11.700 m² i stane u nju oko 40.000 ljudi. Građena je od granita, a izvana je obložena bijelim mramorom. Upravo čarobni izgled joj podaje oko 2.300 raznih kipova i 135 fiala odozgo, izvana. Iznutra drže njezin svod 52 jaka stupa. Među najveće umjetnine te vrste u svijetu i po veličini svojoj i po ljepoti spadaju tri gotska prozora u toj crkvi. U kripti se nalazi u staklenom lijesu neraspadnuto tijelo sv. Karla Boromejskoga, biskupa ovoga grada (umro god. 1584.).

Među znamenite crkve u Milanu ide i stara crkva sv. Ambrozija (386.—398.). U njoj se čuvaju kosti sv. Ambrozija i propovjedaonica, s koje je on propovijedao i obratio sv. Augustina. Tamo su i slikarije čuvenog slikara Tiepolo. Crkva je kasnije nadograđivana i preuređivana. I Santa Maria delle Grazie, koju je 1499. godine obnovio glasoviti kipar Bramante, spada među najljepše crkve. Kraj nje u nekadašnjoj samostanskoj blagovaonici jest slika: Posljednja večera od Leonarda da Vinci (1497.). Danas već propada. Poprsje Leonardovo u sredini blagovaonice promatra tu propast. Prekrasno je milansko groblje najbogatije sa svojim spomenicima i prekrasnim ulazom.

Glasovita je palača Brera sa svoje 34 sale pune umjetnina kiparskih i slikarskih i velikom zbirkom knjiga.

Od Milana okomito na dosadašnji naš put, skrećemo ravno prema Sredozemnom moru, koje hvatamo kod Genue. Odsada putujemo neprestano uz morsku obalu. Odmah nakon Genue prolazimo tunelom San Lazaro dugačkim 687 m. Prije francuske granice prolazimo gradićem Sân Remo, poznatim iz političkih zasjedanja raznih država. A pred samom Nicom stoji glasovita svjetska igračnica Monte Carlo.

Nica je svjetsko ljetovalište. Imade 200.000 stanovnika. U ljetu je mrtva. Od mjeseca decembra do aprila je posjeti oko 200.000 stranaca radi njezinoga blagoga podneblja. Bregovita je i divno položena. Cijela Nica je jedan prekrasni perivoj. Od Nice pa do Marsilje opet se putuje neprestano morskom obalom.

Marsilja je najveća trgovačka luka u Francuskoj. Imade oko 700.000 stanovnika. U njoj se vidi mješavina svakakvih naroda, što dolaze i odlaze parobrodima. Prekrasna morska obala okružuje grad. A na divnom šiljatom i golom brijegu (visok 161 m) ima znamenito svetište Naše Gospe Čuvarice (Notre Dame de la Garde). U donjoj crkvi (kripti) nalazi se veliki kip Marijin u ruci s Djetetom

Isusom, koji imade na glavi krunu urešenu s dragim kamenjem i briljantima. U tu se crkvu ide preko mosta, koji se u noći digne, da ne mogu provalnici do dragulja.

U gornjoj crkvi je kip Marije Čuvarice i od mozaika na stropu slika lađe na uzburkanom moru, kako se približava svjetioniku. Mnogobrojne zahvalnice mornara po zidovima svjedoče velike milosti Majke Božje, podijeljene mornarima. Na vrh tornja visokog 45 m zlatni je kip Majke Božje s Djetetom na ruci. Lijepi je pogled odozgo od crkve na nepregledno Sredozemno more i dolje pod crkvom na nebrojeno mnoštvo lađa. Po brežuljcima se razasuo grad, u kom se čuva drugi grob sv. Lazara, poznatoga iz Biblije.

Nedaleko od Marsilje prolazi voz kroz gradić **Taraskon**, na lijevoj obali velike rijeke Rone. U njem se nalazi grob sv. Marte u istoimenoj crkvi. Na doljnjem putu od Taraskona se prolazi uz grad Montpelier, rodno mjesto sv. Roka, zaštitnika Hrvatske, i Narbon, rodno mjesto sv. Sebastijana. U toj okolici susrećemo se s lijepim vinogradima i isušivanjem mora, da se dobije morska sol. I sada se dijelimo od mora i krećemo prema gradu Carcassone, pa vlak juri uz pirenejsko gorje prema Tarbu, a onda zakreće među pirenejske brežuljke, gdje se nalazi Gospino svetište Lurd.

Lurd se nalazi ispod gore Pik de Žer (950 m), ogranka pirenejskog gorja. Imade oko 10.000 stanovnika. Presijeca te ogranke rijeka Gava. Uz Gavu imade masabjelsko brdo, u njemu se nalazi spilja, u kojoj se 18 puta 1858. godine ukazala Gospa Bernardici (rođ. 1844., umrla g. 1879., stara 35 godina i 3 mjeseca). U pećini stoji sada kip Gospin na onome mjestu, gdje je Gospa stajala, kad se ukazivala. Usred spilje je oltar, na kom se čitaju sv. Mise. Pred spiljom je naznačeno mjesto, gdje je proteklo čudesno vrelo, kad je Bernardica prstom produbla zemlju na riječ Gospinu: „Pij i umij se u zdencu!" Danas je taj izvor izveden postrance na dvanaest pipa i u tri kupaonice.

Nad spiljom se nalazi bazilika, gornja crkva, koja je sagrađena na riječi Gospine Bernardici: „Idi, reci svećenicima, da ovdje sagrade crkvu." Ona je 20 metara nad Gavom, dugačka 51 metar, široka 21 m, i može primiti 2000 osoba. Dovršena je godine 1871. Na glavnom oltaru, kip je Gospin, visok 175 cm, a imade 15 pokrajnih kapelica. U drugoj kapelici na desno visi na stropu naša zastava, koju su ondje ostavili hodočasnici god. 1914. Zlatnim slovima je izvezeno na njoj: „Rajska Djevo, Kraljice Hrvata, naša Majko, naša zoro zlata, Odanih Ti srca primi dar, primi čiste ljubavi nam žar!"

Ispod bazilike jest kripta, srednja crkva. U nju vodi hodnik 25 m dugačak i 3.25 m širok, pun zahvalnih pločica. Posvećena je godine 1866. Njezinoj posveti je prisustvovala i Bernardica, a drugi je dan otišla u samostan u Nevers, gdje je ostala do svoje smrti.

Pred kriptom se diže vrh kupole od donje crkve sv. Krunice i dosta velika esplanada, iz koje se silazi ili po stepenicama ili po uvijenim poput dviju ruku putevima u tu crkvu. Ta je crkva blagoslovena g. 1883. Dugačka je 48 m, a široka 52 m. U nju stane 6.000 osoba. U crkvi imade 15 kapelica i 15 oltara, koji prikazuju u mozaiku 15 otajstava sv. Krunice. Udubena je u masabjelskom brdu, a danje svijetlo ulazi u nju samo kroz kupolu. Na glavnom je oltaru kip Gospin iz smeđega mramora.

Povište crkvi se uzlazi na brdo masabjelsko, na kom je postavljen lijepi Križni put. Postaje su u naravnoj veličini i umjetno izrađene, a darovale su je pojedine narodnosti ili pojedini gradovi. Hodočasnici ne ostavljaju nikada Lurda, a da među svojim pobožnostima ne uvrste i pobožnost sv. Križnoga puta.

Boravak u Lurdu ostavlja tako duboki dojam i neizbrisive uspomene, da ih ne može istisnuti nijedno mjesto posjećeno niti prije Lurda niti poslije Lurda, makar imadu toliko znamenitosti i ljepota, makar se ta mjesta zvala: Marsilja, Genua, Padova ili Venecija.

Genua je lijep grad, na morskoj obali. Broji oko 320.000 stanovnika. To je prvi lučki i trgovački grad. Stari je dio grada oko luke sa svojim uskim ulicama, a ostali novi dio imade široke ulice i trgove. To je grad mnogobrojnih starih palača, crkvi i umjetničkih zbirka. Groblje je najznamenitije i najljepše na svijetu sa mnogobrojnim umjetnim spomenicima. Svaki, pa i siromah želi, da mu se na grobu postavi umjetnički spomenik, koji predstavlja koju zgodu iz njegove obitelji ili njegova života. Glavni je trg Piazza de Ferrari, iz koje se na zapad protegnuo stari dio grada, a na istok novi dio grada.

Padova. Grad svetoga Antuna. Imade oko 72.000 stanovnika. Ima staro sveučilište još iz godine 1222., ponos toga grada. Još godine 1443. djelovao je ondje umjetnik, kipar, slikar i graditelj Donatello i osnovao svoju padovansku školu. Na trgu pred bazilikom sv. Antuna stoji kip vođe republike venecijske Gattamelata, djelo Donatellovo. Veoma je lijep, lijevan iz bronca, i prvo je djelo talijanske renesanse. Bazilika sv. Antuna, zvana „il Santo" građena od god. 1231. do 1307. baš u tu svrhu, da bude grob sv. Antuna. Ona je romanskoga i gotskoga stila. Imade šest pokrajnih polukuglastih kupula bizantinskoga stila. Srednja, sedma imade oblik kugle. Mali tornjići i dva zvonika poput minareta, daju cijeloj građevini vrlo zanimljiv izgled. Iza velikoga oltara nalazi se bogata riznica s mnogim dragocjenostima.

Venecija. Imade oko 170.000 stanovnika. Grad je to, koji je jedini na cijelome svijetu osebujan po mnogim stvarima. Sagrađen je na stupovima zabijenima u more. Sagrađen na 117 otočića s vodenim ulicama, morskim kanalima. Najznamenitiji je Kanal Grande. Tu je nebrojeno mnoštvo mramornih palača venecijanske vrste. Tu su mnoge dragocjenosti. Tu su bili mnogobrojni državnici, vojskovođe, filozofi, govornici, putnici i trgovci. Imade svoju veliku prošlost, koja je usko povezana s našom Dalmacijom i njezinim teškim uslugama učinjenima za venecijansko gospodstvo.

Tko bi izbrojio sve znamenitosti toga grada? Predivan je Markov trg, koji broje među najljepše trgove svijeta. Dugačak je 175 m, širok

82, odnosno 50 m. Poznat je po čitavom svijetu. Campanile di San Marco. Za njegovo obnovljenje sabirali su po čitavom svijetu darove, kad se srušio godine 1902. Na trgu je najljepša građevina na čitavom svijetu crkva sv. Marka. Potječe iz 9. vijeka. Češće je obnavljana. Od 1073. godine imade bizantinski oblik. grčki križ s pet kupola. Nutrina je urešena s bojadisanim mozaicima. Dugačka je 76.50 m, a široka 62.60 m. Dva su venecijanska trgovca donijela ostatke sv. Marka iz Aleksandrije u 9. vijeku, pa je i građena zato, da u njoj počivaju.

Na tom je trgu i duždeva palača. Stara je kao i crkva. Puna je slika i dragocjenosti. Znak velikog bogatstva i vlasti venecijanskih gospodara (duždeva). Tamo su i glasoviti zatvori, u kojima su izginule i mnoge nevine žrtve iz naših strana. Pred tim zatvorima je Riva degli Schiavoni. To je šetalište uz morsku obalu dugačko 500 m. Zove se tako, jer su tamo u prijašnja vremena pristajale lađice iz Dalmacije i Slavonije t. j. iz Hrvatske.

Još valja spomenuti između mnogobrojnih drugih znamenitosti najraskošnije i najmodernije uređeno svjetsko kupalište na otoku L i d o. Prekrasno šetalište 1 km dugačko, parkovi, vile, hoteli, vrtovi, sve je tu svjetskoga glasa.

Sve je to lijepo, ali Lurd sa svojim pobožnostima, svojim crkvama, čudesnim događajima i Gospinom spiljom nadvisuje sve, jer podaje čovjeku dio nebeskih užitaka i radosti, a ti su trajniji i veći, nego išto zemaljskoga. Zato se sve zaboravlja brzo, ali Lurd nikada.

Dr Pavao Lončar.

Jubilejski darovi hrvatskoga naroda Majci Božjoj Bistričkoj

Ovogodišnja zavjetna procesija grada Zagreba u Mariju Bistricu dne 6. i 7. mjeseca srpnja obavljena je u znaku veoma veličanstvenog i vanrednog slavlja radi proslave 250. godišnjice čudotvornog kipa Majke Božje Bistričke. Tom prigodom pohrlili su u Mariju Bistricu da proslave Mariju deseci hiljada naših pobožnih hodočasnika ne samo iz Zagreba, već gotovo iz svih hrvatskih krajeva. Čitava ova proslava u Mariji Bistrici, u tom hrvatskom Lurdu, protekla je najsvečanije i po karakteru samog slavlja i po neizmjernom mnoštvu učesnika. Tu se u velikom opsegu ponovo očitovalo, koliko naš hrvatski narod po uzoru svojih pradjedova štuje i slavi Majku Božju. Pečat ove sinovske odanosti i ljubavi k Mariji, Majci Božjoj Bistričkoj, jesu divni i bogati jubilejski darovi, koji su Joj u ovoj prigodi poklonjeni,

Glavni jubilejski dar jesu **krune** za lik Majke Božje Bistričke i njenog božanskog Djeteta, što Ga drži na rukama. Djelo je izrađeno prema uzoru hrvatske kraljevske krune iz X. stoljeća, kako je sačuvana u splitskoj krstionici. Najveće poklone za plemeniti materijal krune darovali su: preuzv. g. Nadbiskup dr Ante Bauer, dr Vlatko Maček, mil. gđa Erber, supruga gradonačelnika, mil. gđa Deželić i t. d.

Drugi jubilejski dar jest srebrni i u vatri pozlaćeni zavjetni **kalež**, koji će se svake godine upotrebiti kod svečane svete Mise grada Zagreba u Mariji Bistrici. Izradba kaleža je izvedena po starim crkvenim motivima i dekorirana simbolima presvete Euharistije. Na čaši kaleža izrađen je lik Majke Božje Bistričke, zatim Majke Božje u Kamenim Vratima i Majke Božje Remetske, koje Zagrepčani uvelike štuju. Jubilejski zavjetni kalež izrađen je doprinosima raznih plemenitih darovatelja.

Treći jubilejski dar Majci Božjoj Bistričkoj jest zaista krasna i ukusna **Zlatna Krunica**, sva gravirana od suhoga zlata. Izrađena je majstorski kod odlične zagrebačke draguljarske tvrtke Vasić. Ovaj jubilejski dar poklonili su naši kruničari Majci Božjoj Bistričkoj, a omogućen je doprinosima iz svih hrvatskih krajeva. Na pozadini Zlatne Krunice utisnuta su ova slova: 7. *VII*. 1935. *Majci Božjoj Bistričkoj njena kruničarska djeca.*

Svi ovi jubilejski darovi našega naroda resit će odsad čudotvorni lik drage Majke Božje B i s t r i č k e, vezivajući naša srca i naše duše uz Mariju, zalog naše sreće i spasenja.

O. J.

Slika lijevo:

ZLATNA KRUNICA
Jubilejski dar hrvatskih kruničara Majci Božjoj Bistričkoj

Na obranu vjere

Je li Isus Krist Sin Božji?

Vidjeli smo, kako proročanstva Staroga Zavjeta i Evanđelja Novoga Zavjeta govore o Isusu kao o Sinu Božjem. Promatrali smo nadalje nauku, djela i riječi samoga Krista; i sve nam svjedoči, da je On doista Bog. Za nas ljude ima jedan još jači dokaz, koji nedvojbeno dokazuje, da je Isus Bog. Taj dokaz leži u čudesima, osobito u čudu Kristova uskrsnuća. Zasada ćemo promotriti samo Kristova čudesa, a uskrsnuće ćemo zasebno kasnije promatrati.

1. Je li Krist činio čudesa?

Tko samo malo pozna Evanđelje, ne smije se uopće usuditi da posumnja u to, da ona nepobitno tvrde, da je Krist činio mnoga čudesa. No mi ćemo promotriti, što govore sami Židovi i drugi Kristovi neprijatelji o njegovim čudesima.

Kad je Isus uskrisio Lazara, nije se nijedan neprijatelj Kristov usudio, da poreče ovo čudo. Naprotiv mnogi su židovi pošli u Betaniju da vide samoga Lazara. Dapače dogodilo se čak i to, da je veliki svećenik sazvao Veliko vijeće židovskih poglavica i svećenika. Na tom vijeću rekao je veliki svećenik: „Što ćemo učiniti? Ovaj čovjek (Krist) čini mnoga čudesa, i ako to tako dalje dopuštamo, sav će narod biti uz njega!"

Dakle ni ovi visoki svećenici i poglavice židovskom narodu nijesu se usudili reći: „Čujte, Isus nije činio čudesa!" Zašto nijesu smjeli? Eto, cijeli je narod vidio, da je Isus uskrisio Lazara. Čak ni to se svećenici nijesu usudili da kažu, da je Krist vračanjem ili naravnim liječenjem uskrisio Lazara i činio druga čudesa. To nijesu smjeli, a ipak su kao vođe naroda imali veliku vlast, i narod im je puno vjerovao. Oni su mučno priznali Kristova čudesa i jedini su izlaz našli u tom, što su odlučili da ubiju Isusa.

Najobrazovaniji pogani kao filozofi Velzo, Porfirije, Jamblih, Hijeroklo i Julijan Odmetnik nijesu nikada ustvrdili, da Krist nije činio čudesa, premda su bili najveći neprijatelji kršćanstva. Sve su upotrijebili, da pobiju kršćanstvo i božanstvo Isusa Krista, ali u čudesa Kristova nijesu se usudili dirnuti. Nijesu nikada poricali, da ih je Krist činio.

Ali možda ljudi u Kristovo doba nijesu mogli uopće znati, što je čudo, te ih je Krist možda prevario? Tako nam predbacuju. No ipak zdrav ljudski razum svakoga i najprostijeg čovjeka, može da upozna i da vidi, da je ovaj čovjek slijep od rođenja i da je prvi put progledao, kad mu je Krist vratio vid. Svaki čovjek jasno može da upozna, da se Lazar već počeo rastvarati, kad je četiri dana već mrtav, a sada živ i zdrav druži se s drugim ljudima. Neka sudi zdrav razum, kakva je sila izliječila ovog slijepca i uskrisila Lazara. Zar čarolija, kad je Krist blatom namazao oči onog slijepca ili Lazara doviknuo, da ustane? Ne. Tu je viša božanska sila.

Ako tko zaniječe, da je Krist činio čudesa, kako je onda došlo do toga, da su ljudi počeli štovati kao Boga onog Židova, koji je kao Krist umro na križu? Zar ovo nije onda još veće, neprotumačivo čudo, da se kršćanstvo tako raširilo?

2. Jesu li apostoli mogli pravo presuditi Kristova čudesa?

Kažu naši neprijatelji, da apostoli nijesu poznavali sve sile, kojima čovjek može da liječi danas. Vele, da bi apostoli i telefon, top i drugo držali čudesima, da su ove stvari vidjeli.

Dobro priznajemo, da bi se i apostoli čudili ovim stvarima, oni nijesu poznavali svih prirodnih sila. Ali jedno su ipak apostoli znali baš tako dobro, kako danas to i najučeniji ljudi znadu. Apostoli su znali, da mrtvac, koji se rastvara, ne može više oživjeti. Oni su znali baš tako kao i današnji najučeniji ljudi, da se sa pet hljebova ne može nahraniti 5000 ljudi.

Danas liječnici mogu bez lijeka samo izliječiti neke manje živčane bolesti, tako zvanom autosugestijom, t. j. liječnici toliko nagovaraju živčano bolesne, da su zdravi, dok se ovi doista i uvjere, da su zdravi. Ali neka pokuša koji mudrac od ovih naučenjaka, da nagovori hromoga, da je zdrav, pa da vidimo, hoće li mu se noga izliječiti? Neka govori slijepcu od rođenja, da je zdrav i da vidi, kad ovaj slijepac uopće ne zna, što znači gledati i vidjeti, jer nikada nije vidio svijetlosti. Neka takav mudrac nagovara i uvjeri bolesnog slugu onog časnika, kad onaj sluga leži daleko bolestan. Neka takav mudrac nagovara ribe i vjetrove, da vidimo, hoće li ga poslušati?

Smijemo se čak i to usuditi reći: dat ćemo sv. Pismo, Evanđelja svim mudracima 20. stoljeća i neka si izaberu kojegod čudo iz Evanđelja i neka ga protumače na naravan način. Ali pod ovim uvjetima: *a*) iz evanđelja ne smiju ništa ispustiti i *b*) moraju sami napraviti jedan pokus i izvesti ono isto čudo, za koje oni ustvrde, da ga Krist nije činio božanskom snagom. — Tu bi bez sumnje svaki mudrac nužno morao da izgubi glas mudrog čovjeka.

Da li su liječnici već ikoga izliječili u tren oka i od najteže bolesti: jednom riječi ili jednom jedincatom kretnjom ruke? Da li je itko već utišao vjetrove i bure na moru i zapovijedao prirodnim silama?

Svi liječnici i mudraci mogu da sa svom djetinjskom ljubavlju viču u grob koje majke: „Ustani, majko!" uzalud je. No ipak Lazar ustaje.

Sva su stvorenja pokazala, da je došao Bog, Spasitelj naš. Sjajna zvijezda pri rođenju, more i bure slušale su Ga. Zemlja uzdrhta pri Njegovoj smrti, sunce sakrije svoj sjaj, stijene popucahu, mrtvi su ustajali. U Svom je životu neprestano činio dobra djela i čudesa obraćenja i ozdravljenja. On je s pravom mogao reći: „Ako riječima mojim ne vjerujete, onda bar djelima vjerujte, da upoznate, da je Otac u Meni i ja u Njemu."

Stj. Blašković.

Katolička akcija

Naša mladež

Stari rod gine, — budućnost je mladeži. To svi znademo. Zato se za mladež sve otima. Crkva, država, nebo i pakao, Bog i đavao. Svaki je hoće imati, svaki predobiti na svoju stranu.

Da li će kod nas vjera živjeti i cvasti, ili ginuti i umirati, ovisno je u prvom redu o našoj mladeži. Mladež je naše ufanje, a i naš strah. Ufanje, ako je dobra; strah, ako je pokvarena. Zato mora Katolička Akcija posvećivati najveću pažnju i brigu baš mladeži!

Mladeži se prije posvećivalo malo pažnje i brige, pa nije ni čudo, ako je pošla stramputice. A što da kažemo danas, tko se za nju brine, da je spasi od propasti! Koja razlika od onoga prije i sada?! Što sve danas mladi čovjek mora da vidi i sluša! Kuda ga sve mame, što mu sve obećavaju i nude! Pa da se onda u takim prilikama mladež othrani na putu poštenja, nepokvarenosti i nedužnosti, — velika je teškoća i umjetnost.

Što dakle da učinimo s omladinom? Ko može na nju dobro uplivati? Obitelj, škola, Crkva, organizacija, dobro štivo i poštena zabava. Između svih ovih nabrojenih sredstva najveći upliv na djecu ima obitelj. O njoj smo prošli puta govorili. O drugim točkama kasnije. Tu samo dademo nekoliko opaski.

Škola.

Škola ne učini za vjerski život ništa, osim ono par sati kršćanskog nauka. Sve je prepušteno samo svećeniku. (Izuzeti moramo konfesionalne, vjerske) škole, koje se u Jugoslaviji malobrojne i dosta skučene. Kršćanski učitelji mogu mnogo i izvan škole da pomognu svećeniku.

Organizacija.

Osim kućne (domaće) uzgoje, mnogo uplivaju na mlade ljude drugovi, s kojima se druže, i društva, u kojima surađuju. Loša društva lako pokvare sav rad roditelja, u dobrom pak društvu lako je ostati dobar. Zato je od velike koristi mladim ljudima dobra društva ne samo preporučivati, nego i dati. I baš radi toga su danas katoličke organizacije za mladež nužno potrebne. Za mladiće više nego za djevojke. U te organizacije treba da predobijemo što više mladeži.

Dobro štivo.

Također je dobro štivo kao i dobro društvo. Mlad čovjek, koji rado čita dobro štivo ostaje nepokvaren. Zato danas, kad se mladeži toliko na sve strane pruža samo loše štivo, mora biti naša dužnost da ometemo i potisnemo protuvjersku i nemoralnu štampu, te da je zamijenimo s dobrom katoličkom štampom. Dobre katoličke knjige neka se čitaju u svakoj našoj kući.

Poštena zabava.

Od velike je važnosti za mladež poštena zabava. Mladi ljudi hoće da budu veseli! I treba da je tako. Poštena zabava ne samo da im se ne smije braniti, nego im je moramo i prirediti. Ali treba znati biti veseo! Vidimo mnoge, koji ne znadu biti veseli, da padaju iz nesreće u nesreću. Želja za nedopuštenim veseljem i užicima baca ih u propast. Dobro bi bilo, kad bi imali u svakoj župi kakovo j a v n o i g r a l i š t e, gdje bi se mladež u nedjelju po podne pod nadzorom starijih skupno zabavljala. A to bi se moglo na mnogo mjesta lako učiniti.

Najljepša je zabava pjesma.

Svaka je zabava obično skupa, pjevanje pak nas ne stoji ništa. Ni dinara, ni truda. Ne treba dugoga pripremanja, kako je to za igre, nikakvog plaćanja (kako je to za ples itd.). Zapjeva se, pa ide. — No pjevanjem se mnogo više zabavi čovjek, ako pjeva sam, nego da sluša druge. Zato je čudno, da se danas, kad svijet toliko traži zabavu, ta najpriprostija, najljepša i najnevinija poštena zabava, zanemaruje. Lijepe su naše narodne pjesme, ljepše od svake muzike i svakoga umjetnog koncerta. Pjesmom se tješimo u žalosti, pjesma nam pruža veselje, koje ne može ništa da nadoknadi. Pa lijepo veli i naš narod za pjesmu: „Kad pjevaš, zlo ne misliš". Mladići zajedno, djevojke zajedno, pjevajte lijepe naše narodne pjesme, to će vam biti najbolja zabava. Probudimo se već jednom, gojimo našu narodnu pjesmu: kako nabožnu, tako i pučku! Budemo li rado pjevali, bit će daleko od nas svaka grešna zabava.

Oj mladeži, oj mladeži — naša skrbi, naša brigo! Tebi sva naša ljubav! Tebi s v a p o z o r n o s t K a t o l i č k e A k c i j e!

A. Vojvoda.

Prije 5
sada 7
Pyramidon
TABLETA
za isti novac! To prokušano sredstvo protiv boli i menstruacionih tegoba sad je za 30% jeftinije! Dobiva se u svim ljekarnama u pakovanju od po 10 tableta à 0.3 gr. Pravi Pyramidon je samo sa Bayerovim križem!

Iz kršćanskoga nauka

Prikazanje Isusa u hramu

Četrdeset dana iza rođenja Isusova doniješe Marija i Josip, po zakonu Mojsijevu, Isusa u Jeruzalem, da ga prikažu Gospodu, kao što je pisano u zakonu Gospodnjemu: Svaki muški prvorođenac mora se posvetiti Gospodu; i da prinesu žrtvu, kao što je rečeno u zakonu Gospodnjem, dvije grlice ili dva golubaić. I gle, bijaše u Jeruzalemu čovjek po imenu Simeon, i taj bogobojazan, koji je čekao utjehu Izraelovu, i čovjek je bio pravedan i Duh sveti je bio u njemu. I objavio mu je Duh sveti da ne će vidjeti smrti, dok ne vidi Krista Gospodnjega. I dođe po Duhu u hram, i kad doniješe dijete Isusa, roditelji njegovi, da učine za nj po običaju zakona, uze Ga on na svoje ruke i hvali Boga i reče: Sad otpuštaš s mirom slugu svoga, Gospode, po riječi svojoj: jer vidješe oči moje spasenje Tvoje, koje si pripravio pred licem sviju naroda, svijetlo da rasvijetli neznabošce, i slavu naroda Tvoga Izraelskoga.

Otac i mati Isusova divili su se onomu, koji je govorio o Njemu.

Someon ih blagoslovi i reče Mariji, Majci Njegovoj: „Gle, ovaj je postavljen na propast i na uskrsnuće mnogima u Izraelu, i za znak, krune će se protiviti, i tebi će samoj mač probosti dušu..."

I bila je tamo proročica Ana, žena vrlo odmakla u godinama — imala je 84 godine — ostala je udovica iza sedam godina bračnog života, te nije odlazila iz hrama služeći Bogu postom i molitvama noć i dan.

I ona doznavši u taj čas slavila je Gospoda „govoreći o djetetu Isusu svima, koji su očekivali otkup Jeruzalema."

ISUS HOĆE DA VJERUJEM.

Kad je Isusu bilo četrdeset dana, prikazan je u jeruzalemskom hramu na žrtvu Bogu.

Ja sam dragom Bogu prikazan na dan krštenja. Svaki ću dan prikazati svoje srce dragom Bogu.

Tumačenje.

(Čitaj glasom višim i opetuj majci.)

* Četrdeset dana iza rođenja Isusova doniješe Josip i Marija dijete Isusa u hram, da ga po zakonu Mojsijevu prikažu Gospodu na posvemašnju žrtvu za nas.

Isus je svom nebeskom Ocu prikazao sve svoje molitve, djela i sve svoje žrtve, da izmoli oproštenje svih naših grijeha.

* Ja sam prikazan Gospodu na dan svoga krštenja.

Bog hoće da mu svakodnevno i ja sam žrtvujem svoj život i svoje srce i to na početku svakog dana.

Moj život potječe od dragog Boga, koji mi ga je darovao.

Život je blago, koje mi je Gospod Bog posudio. Dužan sam, da Mu ga ne samrti vratim.

* Da moja djela budu što ljepša u očima Božjim, sjedinit ću svoje srce sa srcem Isusa, dragog brata, Spasitelja i uzora, i prikazat ću se zajedno s Njim Nebeskom Ocu.

Molitva:

Bože, darujem Ti svoje srce. Udostoj se učuvati ga od grijeha.

Odluka: Nikad ne ću ispustiti jutarnje molitve.

Pitanje: Što rade dobri kršćani, kad ustanu.

Dobar se kršćanin kod ustanka prekriži i kaže: Bože, darujem Ti srce svoje.

Poklon kraljeva

(*Sveti Matej II*, 1—12.)

Kad se Isus rodi u Betlehemu, u Judeji, u dane Heroda kralja, tada dođu Mudraci (kraljevi) od Istoka u Jeruzalem govoreći: Gdje je kralj židovski, što se rodio, jer vidjesmo njegovu zvijezdu na istoku i dođosmo da mu se poklonimo. Kad ču Herod kralj, uplaši se i sav Jeruzalem s njime. I sabravši sve glavare svećeničke i književnike narodne, stane ih ispitivati, gdje se ima Krist roditi. A oni mu rekoše: u Betlehemu, u Judeji, jer je prorok tako napisao: „I ti Betleheme, zemljo Judina, nipošto nijesi najmanji među kneževskim gradovima Judinim; jer će iz tebe izaći knez, koji će vladati nad narodom mojim Izraelom."

Tada Herod tajno dozva mudrace i brižno ih ispita za vrijeme, kad se pojavila zvijezda. I poslavši ih u Betlehem, reče: Idite i ispitajte točno za dijete, pa kad ga nađete, javite mi, da i ja idem i da mu se poklonim. I oni poslušavši kralja pođoše. I gle, zvijezda je, koju vidješe na istoku, išla pred njima, dok ne dođe i stane odozgo, gdje bijaše dijete. A kad vidješe zvijezdu, obradovaše se veoma velikom radošću. I ušavši u kuću, nađoše dijete s Marijom, majkom njegovom, padoše ničice i pokloniše mu se, pa otvoriše blago svoje i iznijeше mu darove: zlato, tamjan i smirnu. I primivši u snu zapovijed, da se ne vraćaju k Herodu, otiđoše drugim putem u svoju zemlju.

ISUS HOĆE DA VJERUJEMO.

Kraljevi su slijedili zvijezdu, dok nisu našli Isusa.

Bog je i meni poslao zvijezdu, da me ravna i uščuva uz Isusa.

Vjera je ta zvijezda. Vjera mi po Isusu pokazuje put do neba.

Kraljevi prikazaše Isusu zlato, tamjan i smirnu.

Prikazat ću Isusu svoju ljubav, podložnost i malene žrtvice.

Tumačenje.

(Čitaj višeput i opetuj majci.)

* Isus je još kao dijete htio da bude priznat Bogom, **kraljem neba i zemlje.** To nam kazuje poklon kraljeva.

Kraljevi su ostavili svoju zemlju. Putovali su sa svojim slugama, svojim devama, svojim

blagom. Tražili su kralja židovskoga. Pitali su u Jeruzalemu, gdje je novorođeni Kralj. Svećenici su ih uputili. A oni su produžili put za zvijezdom, koja je išla pred njima.

* Zvijezda se zaustavila i oni nađoše siromašno djetešce, njegovu majku Mariju, poočima sv. Josipa. Odmah su upoznali, da je to djetešce Bog i bacili se ničice, poklonili su se njemu i predali mu svoje darove:

zlato priznavajući Ga kraljem neba i zemlje;

tamnjan priznavajući Ga Bogom;

smirnu priznavajući Ga Bogom-Čovjekom.

* Svećenici židovski uputiše Kraljeve u grad, gdje se rodio Krist-Spasitelj.

Svećenici treba da nam pokazuju put k Isusu. Slušat ću u svemu svećenike.

* Kad su kraljevi našli Isusa, pali su ničice, poklonili Mu se i vjerovali, da je taj dječak Bog. **Imali su vjeru.**

Na krštenju primio sam u dušu zvijezdu svete vjere.

Zvijezde svijetle po noći i pomažu nam u pronalaženju puteva.

* Vjera je zvijezda, koju nam je darovao dragi Bog, da nam pokaže put prema nebu izgubljen istočnim grijehom.

Bez zvijezde vjere duša bi nam čamila u vječnoj noći; da bi mogla pronaći puta, ne bi li mogla stići do dragog Boga u nebo.

* Dragi Bog mi u životu daje mnogo znakova, da me što više opominju na dragog Isusa:

Čemu križevi, koje susrećemo po grobovima na grobljima i koje nosimo oko vrata?

Da nas sjećaju na Isusovu smrt na križu.

Zašto svećenici nose posebno odijelo, koje ih razlikuje od drugih ljudi?

Da vidimo i odmah upoznamo, da su oni predstavnici Spasitelja na zemlji.

Zašto se crkve svojim tornjevima izdižu visoko nad drugim kućama?

Da nas opominju na stan Spasiteljev i da je uvijek spreman da nas primi.

Zašto zvona zvone pozdrav Gospin ujutro, u podne i navečer?

Da nam u pamet dozovu, da je Spasitelj došao među nas i prebivao među nama.

Čemu veličanstvene procesije?

Da njima proslavimo veličanstvo Spasitelja.

Čemu slike, koje se nalaze u katekizmu?

Da nam pokažu primjere i nauk Spasitelja. Da nam pomažu nasljedovati Spasitelja.

Molitva:

Čin vjere. Vjerujem, Bože, sve istine, koje si mi objavio i po svetoj Crkvi naredio vjerovati, jer Ti ne možeš prevariti ni prevaren biti.

Odluka: Učit ću marljivo katekizam, da upoznam svog Spasitelja Isusa Krista. Učit ću ga marljivije nego sve druge svoje lekcije.

Pitanje: Tko je kršćanin?

Kršćanin je svaki onaj, koji je kršten i tako pristupio u crkvu Isusovu.

Priredio: **Ivo Puhan.**

Gospa dobrog savjeta

Strpljivost

Uz krepost umjerenosti povezali smo najljepšu njezinu kćerku čistoću. Uz stožernu krepost hrabrosti, povezat ćemo strpljivost. Sama hrabrost uništava u nama strah pred budućim neprilikama i mukama. Strpljivost nam daje snagu, da sadanje muke i teškoće možemo podnijeti. Čovjeka na tom svijetu stizavaju neprestano razne kušnje. Sad se najavi na vrata bolest, onda nadođe oskudica, pročuje se kleveta, pojavi se bijeda, dođe nevolja, muka, žalost i bol svake vrste. U takvim zgodama jača čovjeka i pomaže mu krepost strpljivosti. Čovjek bi mogao i klonuti pod teškim teretom raznovrsnih kušnja, mogao bi zapasti i u očaj, mogao bi tako i duši svojoj nauditi, možda je i izgubiti. Eto sada melem na rane, koji daje Gospodin po strpljivosti. Ona će svakoga tješiti, nastojat će ga primiriti, čuvat će ga, da ne klone.

Sv. apostol Pavao lijepo nas poučaje o potrebi strpljivosti: „Strpljivost je nužna, da uzmognete po vršenju Volje Božje postići obećanja." Jednako govore i sveti oci i drugi učitelji duhovnoga života. A i sam nas razum o tome uvjerava. Uviđamo naime, da bismo bez strpljivosti u kušnjama klonuli ili bi nas obuzela prevelika i neuredna žalost, koja bi nas također mogla strovaliti u zlo. Strpljivost nas lijepo bodri i tješi. Ona nam pokazuje i potrebu raznih poteškoća na tom svijetu. Muke su i boli potrebne grešniku, da mu dozovu u pamet Gospodina i vječnost. Razne neprilike nisu za njega često puta ništa drugo, nego li poticala, koja mu govore o pokori i obraćenju. I doista sveto Pismo, pa i povijest tolikih ljudi i čitavih naroda, pokazuju, kako su razne pedepse, strpljivo podnesene, grešnika upravile na put pokore i obraćenja. Poteškoće, strpljivo podnesene, upravit će obične ljude na bolji duhovni život, otkinut će ih od zamamnih naslada ovoga svijeta, pokazat će im svu ljepotu i milinu kreposti. Lijepo u tome smislu govori sv. Augustin, kako je svijet pun gorčine, a ipak ga ljudi vole, što bi tek činili, kad u njem ne bi našli nikakve poteškoće. Strpljivo podnesene muke korisne su zato svakome. I pravednik ih mora snositi. One ga drže na putu savršenstva, pomažu mu, da ustraje. Osim toga kušnje pravednika čeliče, čine ga ustrajnim u dobru. „Zlato i srebro kuša se u vatri, a ljudi, koje Bog ljubi, kušaju se u peći poniženja," poučaje nas sam Duh Sveti na usta Mudraca. Gospodin sam govori sv. Pavlu, da mu dostaje milost, „jer se krepost u slabosti usavršuje." I zato ga nije Bog poštedio od napasti. I razumno promatranje kazuje nam isto. Sve moguće razne neprilike i teškoće ovoga svijeta potrebne su za svakoga. One mogu djelovati samo

na dobro. Jedini je uvjet, da se čovjek preda u svetu Volju Božju i bude strpljiv.

Strpljivost čovjeka jača i tješi, no uza sve to često puta je vrlo teško biti strpljiv. Trpljenje je teško, i čovjek, čije srce neodoljivo teži za srećom, bježi od trpljenja. U tom pogledu treba oprez. Razborito i dopušteno možemo se ukloniti trpljenju, no u svakom trpljenju moramo ostati strpljivi. U težnji za savršenstvom mnogi su sveci i tražili trpljenje. Nije im ni na pamet palo, da bi mu se uklonili. Treba dakle vježbanja u strpljivosti, da čovjek ne klone. Svakoga mogu dizati divni primjeri iz svete povijesti. Tu je u prvom redu strpljivi Isus i nebeska Majka. Prizor na Kalvariji mora čovjeku u srce uliti utjehu i strpljivost. Isus na Križu, Kraljica mučenika pod križem. Savršen primjer strpljivosti predane, nepresahljiv izvor utjehe. Pobožni i strpljivi Job sa cijelom četom mukotrpnih duša Staroga Zavjeta podaje također mnogo pouke i obodrenja u tom pogledu. Sveti apostoli i nebrojene čete mučenika, sveti ispovjednici i ogromna povorka svetih djevica, sve su to primjeri strpljivih boraca u duhovnom životu. Svi su oni bili jednom na toj zemlji, podvrgnuti mnogim kušnjama, težim, nego li ih mi podnosimo. Predanom strpljivošću nadvladali su sve. Borili su se uz Gospodina, i danas uživaju u neprolaznoj nebeskoj sreći.

Strpljivost je dakle veoma potrebna krepost. Ne može se bez nje napredovati u duhovnom životu. Prigrlimo je zato rado, molimo se Gospodinu zato, da je postignemo. U zemaljskom životu podat će nam snagu, utjehu, mir duše, napredak u duhovnom životu, a za prekogrobni život osigurat će nam krunu neprolazne slave.

Dr D. Hren.

Kršćanska obitelj

Spasitelj u Prašnom dolu

(Prema jednom istinitom događaju.)

Bilo je to u predgrađu, gdje su djeca zapuštena. Ne čuju gotovo ništa o vjeri.

Mali Pavle bio je vičan samo na cirkuse i slične stvari. — Jednog dana opazi on nekakvu gospođu u svom Prašnom Dolu. Bila je obučena u crnu haljinu, preko koje je imala kao neku bijelu košulju. Gospođa je čitala neku knjigu, a pred njom je išao dječak, koji je nosio svjetiljku.

„Au," gurne Pavle Franca te usklikne: „Vidi onu gospođu ? Tko je ona ?"

„Al' si glup," reče Franc. „To uopće nije gospođa. To je svećenik."

Pavle na to opazi, da su neki ljudi poklekli, kada su prolazili mimo svećenika. On zapita Franca: „To je svećenik ? Pa kakav je to ?"

Francek je za dvije godine bio stariji, te je već polazio u školu. Uz to je bio od vrlo čestite obitelji, te rastumači Pavlu, da taj svećenik nosi dragog Spasitelja jednom bolesniku.

„I moja je majka bolesna," reče Pavle. „Hoće li svećenik i mojoj mami doći ?"

„Ako tvoja majka hoće."

„Ah, to je zgodno," usklikne Pavle. „Je li to doktor, taj dragi Spasitelj ?"

„Da. On je nebeski liječnik. On može sve, što hoće. On dopušta da ljudi umiru, a može i ih i oživjeti."

„Au, to je fini doktor. Zato ljudi kleknu pred njim! Moram li i ja kleknuti ?"

„Ako hoćeš. Dobra djeca to čine, a dobri moramo svi biti, jer nas je sve dragi Bog stvorio."

Pavle je vidio, da svećenik ide sve bliže. Mislio je neprestano na svoju bolesnu majku, te je počeo ovako razmišljati: „Ako je to nebeski liječnik i dobar Bog i Spasitelj, onda ću i ja kleknuti pred njega te ću ga lijepo moliti." — Na to gurne Franca te ga upita: „Pa šta mu moram reći ?"

Franz odgovori: „To je lako; reci jednostavno: dragi Spasitelju, pomozi mojoj majci!"

Svećenik dođe do njih, zaviče mali Pavle: „Dragi Spasitelju, pomozi mojoj majci!"

Svećenik pogleda Pavla, te mu se malo nasmiješi. Pavle sav veseo otrči majci. Mislio je, da mu se sam Spasitelj nasmiješio.

„Mama, mama! "trči i viče majci. „Sada ćeš ozdraviti. Nebeski je liječnik ovdje prošao i ja sam mu rekao: Dragi Spasitelju, pomozi mojoj majci! — Tada mi se nasmiješio. Ti ćeš ozdraviti."

Pavlova je majka ležala već pola godine. U mladosti je bila vjerski dobro odgojena, ali uz nevjernog muža pretrpjela je teške dane. Bio je on neprijatelj Boga i Crkve, te joj se neprestano rugao, dok nije više išla u crkvu, samo da bude mir u kući. No baš je sada nestao mir u kući. Ona je trpjela, dok nije duševno skršena bila te morala leći. Nikada još nije sa svojim sinčićem govorila o ljepotama sv. vjere. Kad je Pavle uletio veseo u njenu sobu, zasja i na njenom licu neko tajno i gotovo ugašeno svijetlo. Ona pozove Pavla k sebi, da sjedne na postelju. Mali joj Pavle ispriča čitav događaj, a onda ona započe da govori o vjeri svojih mladih dana. U to dođe Pavlov otac, i mali sin njegov pojuri k njemu te viče: „Tata, tata!! Mama će ozdraviti. Nebeski liječnik mi se nasmiješio. I sada mora mama ozdraviti."

Nevjerni otac izgubi volju, da se i svojoj bolesnoj supruzi naruga. Morao je popustiti malom Pavlu, koji mu je htio ispričati svoj doživljaj. Otac samo onako nemarno reče: „Ako taj tvoj liječnik može ozdraviti mamu, onda on doista može nešto, jer naš se liječnik ničem dobru ne nada."

Pavle sve veseo potvrđuje glavom i kretnjama ruku i tijela, da Nebeski liječnik sve može. Bolesna mati u to nastavi govoriti o

svojoj nekadanjoj vjeri. Muž je nijemo slušao. Promatrao je samo ono tajno svijetlo, što je izbijalo iz očiju njegove bolesne žene. Sjećao se, da je on to svijetlo nekada obožavao, ali se odmah zgrozio kod pomisli, da je on možda svojom grubom nevjerom uništio to svijetlo. Žao mu je bilo bolesne žene, koja trpi na tijelu, a trpi samo zato, jer je podlegla teškim duševnim bolima, kojima je on najglavniji uzrok. Stidio se, što je uzeo ovu dušu za svoju drugaricu u životu, a oduzeo joj je ono, što joj je bilo najsvetije. Oduzeo joj je ono unutarnje svijetlo, onu iskru duševne sreće, koja se sjala i na njenom licu. Pričinio se sam sebi kao ubojica duše i tijela. Iz duše mu se dizala neka srdžba na njegovu nevjeru.

Bolesna žena nije više šutjela o svojoj vjeri. Govorila je neprestano o njoj. Ono tajno svijetlo pretvaralo se iz dana u dan u vidniju radost i sreću. Kao blagi melem liječila je njezina vjera opet njenu dušu. Dakako da je onda i tjelesno ozdravila, kad su glavni uzroci njene bolesti prestali.

Jedne nedjelje joj muž reče: „Da, nemam ništa protiv toga, ako posjetiš svoga Nebeskog liječnika u crkvi. Slava i hvala Onom, kojemu ih dugujemo...”

„A ti?”

„Ne, ja još ne idem.” Trebalo je vremena, dok se i očeva duša potpuno sredila u istinama naše sv. vjere. Tek iza pola godine mogao je Pavle da sa svojim roditeljima svake nedjelje ide k sv. Misi. Upoznao je i mali Pavle sve više svog Nebeskog liječnika, kojega je prvi puta sreo u svom Prašnom Dolu.

ZLATICE

(Nastavak.)

U ŽRTVI I LJUBAVI.

Dok je Ljerko boravio u Parizu na visokim naukama, dotle je Zlatica na tihom Bijeniku provodila posvema tihi život žrtve i ljubavi. Poslije svršene srednje škole nije se ona dala na sveučilišne nauke. Željna znanja marljivo je čitala, a najveći dio dana upotrebila je na rad za neumrle duše. Njezin život i rad bio je žrtva za bližnjega.

Ruke su joj bile pune svakovrsnog Božjeg dara, no sva je bila ispunjena utjehom Gospodnjom, koju je razlijevala na sve strane. Nerijetko su se odigrali ovakvi prizori:

Zlatica je išla kraj siromašne kolibice i ubogom izgladnjelom čovjeku zaželjela dobar dan. Odgovor je bio strašan, da su je trnci zgražanja prošli po cijelom tijelu. Odgovor je naime bio strašna psovka protiv Boga, koji da ne daje dobar dan siromasima. „Ne tako, dragi,” sažalno bi Zlatica, „ne tako, jer predobri Gospodin baš siromahe napose ljubi.” Da psovač ne uspije izustiti novu psovku, odmah bi izvadila iz košare hljebac kruha, pa mu ga pružila. Dakako da je sirotan bio svladan. Ništa nije mogao reći, nego: hvala. Zlatica ga je odmah pitala za ženu i djecu. Dječici je podijelila svete sličice, ženu je podragala po licu, svima je govorila o Božjoj dobroti i ljubavi, a na rastanku je molila i zaklinjala očajnoga čovjeka, neka nikad više ne kune. U takvu se kuću često navratila, donijela svima tjelesnu okrepu i zasladila je s duhovnom. Pribilježila si je ime nezaposlenog radnika i nastojala mu pribaviti kakvu takvu zaradu. Tako je pomagala siromahe, kao članica katoličkog društva Karitas, tako je poučavala neuke u nauci vjere kao članica Bratovštine kršćanskog nauka, tako ih je preuzela na svoju brigu, samo da se što više uzljubi Gospodin i nebeska Majka, kako je od nje tražilo njezino pobožno srce. Nije pitala za teškoće žrtava. Ona ih je i tražila i ljubila. Sve je to činila vrlo rado. Njezin dan je bio danom molitava i dobrih djela.

U svojem plemenitom radu naišla je i na mnoge žrtve. Na ovakav način osvajati duše nije lako. A osim toga neko joj je vrijeme u jednom predgrađu smetao neki bezbožni učitelj. On je ljude izravno huckao protiv nje. Jednog je dana skoro i tvorno napao. Obranili su je njezini siromaci. Oni su je htjeli i osvetiti, ali ona to nije htjela nikako dopustiti. Na to im je održala gotovo propovijed o ljubavi prema bližnjemu, pa i neprijatelju. Učitelj se osjetio potpuno poražen. Drugi je dan čekao, molio je, da mu oprosti i htio je lijepim, ali lukavim načinom, pokolebati u revnosti.

„Gospojice, kad biste vi znali i osjećali, što ja znadem i osjećam, vi biste se kanili svega, ni u crkvu ne biste išli.”

Htio je nastaviti s oduljom čituljom svojih misli, no ona mu se hrabro suprotstavi:

„Gospodine učitelju, kad biste vi znali i osjećali, što ja znadem i osjećam, vi biste išli često u crkvu i kanili biste se vaših napadaja na sve, što je Božje.”

On ju je na to ostavio, dugo je o svemu razmišljao i nakon oduljeg se vremena obratio k Bogu. I njezine su molitve jamačno pomogle.

Zlatica je tako živjela kao marna pčelica, koja neprestano sakuplja slatki med i lijeta okolo, zuji na slavu Božju. Ta ona je u svojem dobrom djelovanju neprestano skrenula mislima k Božanskom Spasitelju, pozdravila Njega i presvetu Djevicu, sve Njima na slavu posvetila. U tom je bila glavna svrha njezinoga rada. Prikazivala je mnogo toga i u razne nakane.

Među ostalim bilo joj je i još jedna nakana na duši. To je bila tajna njezinoga srca. Nitko od ljudi nije o tome znao ništa. Svjedoci su tome bili posvema pouzdani, koji je ne će ni ne mogu odati. Vječna svjetiljka je samo plamsala uz Gospodina i šutjela. Mramorno svetohranište nije nikome kazalo ništa. Ti su mučaljivi svjedoci čuli svaku večer, kako je Zlatica prosula pred Spasiteljem svoje molitve, prikazala svoje žrtve, nabrajala svoje dobre nakane i završila s ovom:

„Moj Premili Isuse, a konačno Ti sve prikazujem i za Ljerka. Što se mene tiče, ne boj se Ti za njega. Ja ga Tebi žrtvujem... Ja ga ne tražim za sebe, nego za Tebe... Ti mi daj tu milost, da mogu uvijek ustrajati u toj odluci.

K Tebi se diže moja vruća molba, da ga sačuvaš u nevinosti srca samo za Sebe. On neka bude Tvojim posebnim odabranikom. Ti ga uzmi za svoga svećenika. To danas izgleda posvema nevjerojatno, uza sve to, što je on tako duboko pobožan. Ali, Isuse, Ti si gospodar duša... Ja Te molim, molim... Za tim čezne moje srce... A ja sam uvjerena, da si Ti sam tu želju stavio u moje srce. Ta, ondje Ti boraviš... Isuse... Isuse... Isuse..."

I dalje Zlatica nije ništa mogla kazati. Ponavljala je samo: Isuse... Isuse... A Isus? On je i tu šutnju i te uzdahe razumio...

K DJEVICI.

„Putujete li k Djevici?" zapitala je neka Francuskinja Zlaticu na kolodvoru u Nici.

„Da, k presvetoj Djevici u Lurd," odgovorila je Zlatica, i izmijenila s gospojicom nekoliko riječi. Unišla je na to u vagon zajedno sa svojim ocem i mnogim hodočasnicima iz hrvatskih krajeva. Francuskinja je to naslutila, jer je vidjela na grudima hodočasnika hrvatsku vrpcu s natpisom: Lurd. Kao svake godine, tako je i sada pošlo hodočašće u Lurd. Priključio mu se i otac Zlatice s njome. Njih su dvoje ugovorili s Ljerkom, da ih u Lurdu pričeka. On je svršio svoj studij u Parizu, i sada se imao vratiti kući. U Lurdu je imao pričekati hrvatsko hodočašće, a onda sa Zlaticom i ocem u Pariz, Lisieux i kući u dragu domovinu. Neopisivo je veselje obuzelo i Zlaticu i Ljerka i staroga Ivana, kad su se nakon četiri godine prvi puta vidjeli. Ljerko ih je pričekao na lurdskom kolodvoru.

Njih troje ostali su u Lurdu i dulje od hrvatskih hodočasnika. Zlatica je molila oca, da se naužije Gospinog raja na zemlji. Ljerko je ondje već više puta bio. Iz Pariza naime nije o velikim školskim praznicima polazio kući, nego je obašao znamenita svetišta po Francuskoj i posjetio sve znamenitije katoličke institucije. To je bila želja Ivanova, a i njegova. Zlatica ga je u tom uvijek poticala, naglasujući mu, da je to vrlo dobro i korisno. Sada je njihovo zajedničko veselje u Lurdu bilo doista veliko.

„Sastali smo se nakon dugog, dugog vremena," kazala je Zlatica, „i to kod presvete Majke. O, moj Ljerko, kako Joj moramo biti zahvalni."

On ni sam nije znao, što bi joj kazao. Neprestano je uvjeravao, da je bio vjeran svim obećanjima, koje joj je zadao. Gospodin Ivan je gledao njihovu sreću i sam se veselio i sam je osjećao sreću. Prva im je pak svima bila sreća u tom, što su u Gospinom raju, kako su sami kazali. Pred špiljom ukazanja proboravili su sate i sate. Mnogo su bili i u svim crkvama Gospinoga svetišta. Molili su i neprestano su molili. Jednog je dana Zlatica zamolila, da probdije cijelu noć kod špilje ukazanja. Otac joj je to teško dozvolio, ali njezinim vrućim molbama nije se konačno mogao oteti. Veselo je pohrlila nakon večere u Gospinu blizinu. Skoro neprestano je klečala, gledala u kup nebeske Majke. Usne joj se nisu ni micale na molitvu, jer je molilo samo srce. Uprla je svoj pogled spram nebeske Majke i razgovarala je s Njome. Glavne su joj misli bile ove:

„Premila Majčice, Ti si me uzela pod svoje okrilje nakon smrti moje drage zemaljske majke. Uvijek si me štitila, neprestano si me pomagala, pomozi i sada! Ne molim Te ništa, a ma baš ništa za ovaj svijet. Ta, ja imadem i onako sve, što mi srce poželi. Ali ovo moje srce, ono nije nikad i nikada zadovoljno. Ono leti svojim težnjama visoko, visoko... Ja Te molim, da upoznam točno svetu Volju Tvoga Sina, mojega Spasitelja. Ljerka bih željela poslati samo i jedino u službu, i to onu najuzvišeniju, a za sebe molim zaklon u onoj tišini, iz koje je Tvoja divna kćerka Mala Terezija poletjela u nebo. Presveta Majčice, ja ne vidim ovaj čas tomu svemu izlaza, ali Ti možeš to urediti. Usliši me, molim Te i zaklinjem presvetim Imenom Isusovim. Uredi sa mnom, što i kako hoćeš, samo da se na duši Tvoje službenice potpunoma izvrši sveta Volja Božja...".

Zlatica je neprestano tako molila i iste riječi pred nebeskom Majkom ponavljala. Slatko čuvstvo Marijine blizine tako joj je obuzelo dušu, da ni primijetila nije, kako Ljerko kraj nje kleči i moli. On je molio razne usmene molitve, napose Gospinu krunicu. Od vremena do vremena je i on upravio svoj pogled spram kipa Djevice, i u taj mu je čas iz srca izletila neka neodređena molitva:

„Nebeska Majko, usliši Zlaticu!"

Molitve Zlatičine on nije znao, no za njihovo uslišanje on je pouzdano molio. A Zlatica je neprestano ustrajala u svojoj molitvi. Ta je molitva bila skrušena i sabrana, potpuno predana i puna pouzdanja. Tek prema jutru zirnula je Zlatica na stranu, zapazila kraj sebe Ljerka. U taj tren je i na nebu zapazila onu njihovu sjajnu zvijezdu, pa se samo lako nasmiješila prema Ljerku, pokazujući pogledom zvijezdu i lik nebeske Majke. U tom času kao da je osjetila nešto posebno u svojoj duši. Kao da ju je sama nebeska Djevica pomilovala, kao da imade predokus samoga raja i u tom neopisivo slađanom osjećaju kao da joj je presveta Djevica utisnula u dušu svoj odgovor:

„U svetištu moje službenice Terezije čeka te riječ Volje Božje..."

* * *

Zlatica je mnogo molila i u lizješkom svetištu sv. Terezije od Djeteta Isusa, a nakon toga se sama našla u govornici s glavaricom samostana, rođenom sestrom Svetice, Paulinom. Zlatica je časnoj priorici mnogo toga kazivala i konačno završila:

„Časna majko, ja bih tako željela biti ovdje uz svetu Malu Tereziju. Primite me dakle u samostan i molite se mnogo svojoj svetoj sestri za mene."

Bila je vrlo zadovoljna s odgovorom, premda nije svaku sitnicu posvema razumjela. Glavarica joj je kazala:

„Gospojice, ustrajte u svojim molitvama i žrtvama. Nastojte svladati zapreke za polazak u samostan, no na Vaše umirenje mogu vam kazati, da ćete vi doskora biti za svetu moju sestru. Ne će, mislim, do toga roka proći ni godinu dana."

Dr D. Hren.

(Nastavit će se.)

Iz Apostolata sv. Ćirila i Metodija

Glas iz Rima

Na sve strane svijeta odaslana je poslanica Njegove Uzoritosti kardinala Bisletija, da se, prema želji svetog Oca, u svim katoličkim sjemeništima promiče poznavanje kršćanskog Istoka. Sveti Otac naime želi, da se u katoličkom svijetu što više upoznadu prilike na kršćanskom Istoku, i da se sav katolički svijet što više zanima za Istok.

Onaj dragi Istok, odakle nam je sinulo sunce pravovjerja i spasenja, danas je daleko od Petrove pećine. U mnogim krajevima Istoka zavladao je polumjesec, a kršćanski narodi odijeljeni su od Apostolske stolice u Rimu. Kroz vjekove su pape tražili načina, kako da se odijeljena braća nađu u krilu apostolske crkve. Zapreka je bilo u svako vrijeme sva sila. Najglavnije su zapreke bile političke naravi. Još stari poganski grčki Istok, osvojen od poganskog latinskog Zapada, mrzio je na nj. Ni kršćanska ljubav nije mogla ovu mržnju posvema izbrisati, pa su i odlični istočni kršćani često puta s nepovjerenjem gledali na Zapad. Nakon žalosnoga raskola, to se nepovjerenje tijekom stoljeća pretvorilo u pravu mržnju. I ako su pape htjeli mržnju vladati s ljubavlju, ipak nisu bili svi zapadnjaci jednakog mišljenja. Moramo sa žalošću priznati, da na pr. Križari obično nisu nosili među istočne odijeljene kršćane toplinu papine ljubavi, nego često puta samo svoje političke ciljeve. To je dakako samo povećalo mržnju istočnjaka prema zapadnjacima. Stare predrasude iskrsavaju i danas na Istoku, i to možda u sve jačoj mjeri. Istočnjaci su napokon morali potražiti svijetlo nauke na Zapadu. To su i učinili, no na žalost, svoju su nauku crpili kod raznih krivovjeraca, protestanata. Tako postoji pogibao, da se pravoslavni Istok zadoji otrovnim duhom krivovjerja, i onda i u posvema vjerskim istinama otuđi od pravovjerja.

Sveti Otac želi, da se približujemo Istoku. Napose hoće, da se što više gaji međusobno upoznavanje. S naše strane naglasuje ljubav prema odijeljenoj braći. On traži, da se molimo Onome, koji je ustanovio samo jednu svetu, katoličku i apostolsku Crkvu. On nas potiče, da se molimo Majci svetoga Jedinstva. Nju i odijeljeni kršćani štuju i prizivlju.

Ovakve želje i upute svetog Oca nisu ništa drugo, nego li zadaća našeg Apostolata sv. Ćirila i Metodija. Stupiti u Apostolat i vršiti njegove dužnosti, znači odazvati se pozivu svetoga Oca. To znači pomoći Gospodina, da se ostvari Njegova molitva, da svi budu jedno.

D.

VIJESTI IZ KRŠĆANSKOG ISTOKA

POLJSKA

Redovnički život u Poljskoj. U god. 1934. imade Poljska 45 muška reda, od toga 36 redova latinskog, 3 reda grkokatoličkog obreda i 6 istočno-bizantinskog. Od latinskih redovnika najbrojniji su Isusovci sa 838 članova i 26 kuća, Franjevci sa 538 članova i 18 kuća, te Salezijanci sa 510 članova i 33 kuće. Grko-katoličkog obreda jesu Bazilijanci sa 314 članova i 18 kuća, Studiti sa 157 članova i 4 kuće, te Redemptotisti sa 53 člana i 4 kuće. Istočno-bizantinskom obredu pripadaju Isusovci sa 42 člana i 5 kuća, Kapucini u Lubiešovu sa 4 člana, Redemptoristi u Kovelu sa 6 članova, Studiti sa 6 članova u 4 kuće, Bazilijanci sa 2 člana u 2 kuće i Oblati (u počecima). Svih redovnika ima Poljska 6.046 sa 334 kuće. Od toga je svećenika 1449.

Ovaj redovnički život razvio se tako bujno poglavito nakon ujedinjenja. Rusija je samostane za vrijeme rata rušila. Pruska je branila redovima primati nove članove. Austrija je zaplijenila redovnička dobra.

ŠVICARSKA

Kongres organizacije »Pro Deo«. U Ženevi održao se IV. međunarodni kongres organizacije »Pro Deo« (Za Boga). Na kongres dođoše zastupnici 11 država: Švicarske, Francuske, Engleske, Austrije, Belgije, Njemačke, Sjevero-američkih država, Brazilije, Rusije i Japana. Iz izvještaja pojedinih zastupnika: katolika, protestanata i pravoslavnih razabire se, da se protuvjerski pokret u Rusiji još nije zaustavio, nego da se i dalje sistematski provodi, te da ga sovjetska vlada podržava. Stigli su izvještaji i iz Meksika, koji su vrlo žalosni. Kongres je zaključio pozvati predstavnike naroda, da Liga naroda obveže sve države, koje su u njoj zastupane, da će poštivati vjeru i da će omogućiti slobodu vjeroispovijedanja. Na koncu je jedan od protestantskih članova kongresa predložio zaključak, da se i druge kršćanske vjeroispovijesti pridruže molitvama za progonjenu braću u Rusiji i u Meksiku, kako je to dosada činila na prvu nedjelju u svibnju crkva katolička.

RUMUNJSKA

Misijske stanice Asumpcijonista u Rumunjskoj jesu ove:

1. B l a j (Blasendorf) je sijelo i mali Rim sjedinjenih katolika u Rumunjskoj. Tu stoluje rumunjsko-katolički metropolita. U Blaju imadu Asumpcionisti samostan, predaju u bogoslovnom sjemeništu, vode biskupski konvikt sa 200 učenika i jedan manji rumunjski alumnat i jednu župnu crkvu, kamo grne puk većma nego u katedralu.

2. L u g o j. Tu stoluje rumunjsko-sjedinjeni biskup Msgr. Alaksandar Nikolescu. Tu imadu Asumpcionisti na brizi biskupski internat.

2. B e j u š, grad slavan sa svojih starih škola. Tu imadu Oci Asumpcionisti biskupski internat sa 100 učenika. Osim toga podučavaju

kao profesori na liceju. Ovdje imadu isti Oci svoj novicijat, kojim ravna čuveni o. Augustin Kramer, rodom Englez. Usto imadu ovdje jedan manji alumnat. U Bejušu imadu Oblatke a to je ženski ogranak Asumpcionista, svoj alumnat, te vode djevojački licej.

4. Bukarešt, glavni grad Rumunjske. I tu djeluju dva misionara iz reda Asumpcionista.

Rumunjski Asumpcionisti izdaju svoj vlastiti rumunjski mjesečnik, koji je namijenjen socijalnom i vjerskom životu, a nosi naslov: „Observatorul", te uživa dobar glas. Svi svećenici i redovnici, kao redovnice reda Asumpcionista u Rumunjskoj služe se grčko-rumunjskim obredom.

UKRAJINA

»Očenaš«. Sovjetske vlasti pronašle su, da u Ukrajini nepoznate osobe dijele učenicima nižih škola molitvu »Očenaš«. Djeca tu molitvu marljivo prepisuju i uče naizust. Za razne revolucionarne svetkovine djeca se više ne zanimaju. Kako izgleda, ne će boljševici iskorijeniti vjere iz srdaca ljudskih!

Malo inteligencije. U Ukrajini je oko 60 posto sudaca, vladinih prokuratora i viših sudbenih činovnika, koji imadu tek naobrazbu nižih škola. Kakova je uprava i kakovo je sudovanje, možemo si i misliti. Pa to se događa u »moderno vrijeme«!

RUSIJA

Samoubojstva među ruskom mladeži. Plodovi bezbožne odgoje opažaju se sada. Kako čitamo, među komunističkom mladeži vlada upravo epidemija samoubojstava. Francuski list „La Vie Intelektuelle" donosi o tom zanimljiv članak od bivšeg boljševističkog činovnika. Mnogi od tih nesretnika navode u svojim zaostalim pismima razloge, s kojih su počinili svoj zdvojni čin. Tu dolaze ove izjave: „Život je tako tužan, da ga ne mogu dalje podnositi." — „Sve je tako strašno. Bacam se u vodu, da me ribe pojedu i da ništa iza mene ne ostane." — „Mogli bismo živjeti, da poludimo. Ali mi smo prisebni, a to je strašno." — Šest mladih djevojaka objesilo se o jedno isto drvo. Za oproštaj pišu: „Ne možemo dalje izdržati... Sve je glupo... Gušimo se." Boljševistička štampa bila je ovom pojavom s početka vrlo uznemirena, pa je podrugljivo pisala o „dezerterima života". Kasnije su prestali registrirati takve slučajeve, ali se zgrozi kod „kolektivnog samoubijstva"! — Zanimljivo je, da je od te epidemije očuvana mladež tatarska i mladež onih mongolskih plemena, kojima su boljševici ostavili veću slobodu vjere. Ti su daleko od Moskve...

Nova organizacija sovjetskog ladanja. „Pravda" i druge sovjetske novine izvješćuju, da se ovog proljeća održao u Moskvi kongres kolhoznih radnika. Ti su tražili od vlasti, da kolhozni radnici smiju u svojem vlasništvu imati svoj imutak: vlastiti stan, komad zemlje, gospodarski pribor za obrađivanje zemlje, nadalje jednu kravu, 3 komada mlađeg blaga, 2 svinje s mladima, mladinu po volji, zeceve i dr. Kad bi se tomu udovoljilo, onda bi položaj kolhoznih radnika bio bolji, pa bi bio sličan stanju ruskog seljaka prije reforme cara Aleksandra II. god. 1861., to jest prije ukinuća rabote ili tlake. Onda je seljak morao raditi na poljima veleposjednika (kako se sada radi na poljima državnih kolhoza), pa je u svom privatnom vlasništvu imao komad zemlje, blago, mladinu itd. Samo tada broj stoke nije bio ograničen. Dakle stanje ruskoga seljaka daleko je gore nego u doba stare tlake!

„MOPR". Ova kratica sadržava početna slova udruženja, t. j. međunarodne organizacije pomoći revolucionarcima. Ne samo ruska državna vlast, koja je opljačkala sve stanovnike bogate Rusije učinivši ih siromasima, šalje novčanu pomoć komunističkim revolucionarcima u drugim državama, nego postoji još i posebna organizacija za sakupljanje novaca. Vlasti čine silu na državljane, da od svoje i onako male zarade otkidaju za pomaganje revolucija u drugim državama. Ruski radnici moraju „dobrovoljno" davati mjesečno 1% do 4% svoje mjesečne plaće u naznačenu svrhu. U prosincu je moskovski časopis „Za industrijalizaciju" (4. XII. 1934.) pozvao mjesne odbore „Mopra", da šalju prinose za revolucionarce u Španjolskoj. Dakle sada znademo, odakle španjolskim komunistima oružje i municija. Pa Rusija, koja podžiže ustanke u drugim državama, ima obraza doći u Ženevu u društvo naroda! ?

Nazadak boja protiv vjere u Rusiji. Poznato je, kako se u Rusiji organizovao boj protiv Boga i protiv vjere. Međutim čini se, da taj boj jenjava. Kako ruski bezbožnički časopisi priznaju, redovi bezbožnika postaju rijeđi. Savez bojovnih bezbožnika nije više ono, što je bio nekoć. Trud, kojim izdaje bezbožničke knjige i spise, ostaje uzaludan. Knjige, koje se davaju mladeži u školi, leže nerazrezane. Mladež se više ne zanima za protuvjersko pitanje. Već se ni učitelji ni učenici ne zanimaju za „boj protiv Boga". To priznaje i sam Epštajn, zamjenik komesara narodne prosvjete. Prevladava uvjerenje, da je vjera stvar savjesti pojedinca, što dakako komunisti ne će da pripuste. — Sam časopis „Bezbožnik", organ glavnog savjeta Saveza Bezbožnika, piše o tobože žalosnoj činjenici u Lenjingradu: „Vrhunac rada lenjingradskih bezbožnika je prošao, davno prošao. Svi opažaju, da ljudi nemaju više volje za rad ni interesa za borbu, kako je to bilo prije nekoliko godina. Bezbožničke fraze više ne upaljuju. Članovi Saveza Bezbožnika pokazuju malo djelatnosti. Pouka je slaba, disciplina je pala..." Iz drugih mjesta „Bezbožnika" razabiremo, da vjersko osjećanje u pučanstvu raste. Mnogi roditelji daju svoju djecu krstiti, a na krstitke dolaze — zgražajte se — i odgovorni komunistički radnici. Broj kršćanskih brakova raste, te se nitko na to više ni ne obazire. Iz ovih jadikovki lista „Bezbožnik" vidi se, da bezbožnici vide i sami svoj poraz. Dakako ne možemo još govoriti o pobjedi vjere. To je još daleko, nu vidi se barem, da komunistima nije pošlo za rukom oboriti crkvu Kristovu. A to im ni ne će poći za rukom!

(Nastavak)

„A je li još kakvog duga na kući i drugdje ?" upita guslar.

„Nešto na kući, a nešto u tiskari; ali mislim, da bi dvadeset hiljada dinara naplatilo sav dug," odgovori Burkalović čudeći se, da se nekako izvukao iz takvih zamršenih računa.

„Bih li ja mogao predusresti njezin nastup u Zavod za Slijepe i Gluhonijeme, kada bih vam platio šezdeset hiljada dinara ?" reče sa zanimanjem guslar.

„Svakako; a građani bi vam za to bili zavalni," odgovori s posmijehom Burkalović.

„A imaš li novaca," zapita žučljivo Smoljan.

„Nešto imam u sebe, a ostalo bih mogao vrlo lako nabaviti," reče sigurno guslar. „A tražite li cijelu svotu odmah sada ?"

„Ma — ne; ali bismo rado imali nekakovu kaparu na obećanje," reče pohlepno Smoljan.

Guslar se zamisli na čas, pa reče:

„Dat ću vam dvije hiljade dinara kapare. Je li to dosta ?"

„Dosta; a ako nam ne isplatiš ostalu svotu, gubiš ove dvije hiljade dinara!" reče brzo Smoljan.

„Dašto — to je jasno," odgovori guslar.

„A sada da vidimo novac," reče lakomo i ujedno sumnjivo Smoljan. „Ne čini mi se vjerojatnim, da bi prosjak - guslar nosio pri sebi toliko novaca i uložio ga u takovo poduzeće kao ovo, sve kada bi toliko novaca i imao."

„Ja također razmišljam o nevjerojatnoj stvari... Ta u posljednjim dvjema godinama nije mi se dogodila takova začudna stvar... pa nikako ne mogu da vjerujem, da je to sve puki slučaj," doda mirno s uvjerenjem guslar.

Oni su ga izbuljenim očima promatrali, dok je on polagao na stol gusle ispod lijevog pazuha, a luk iz desne ruke — pa onda posegnuo u unutarnji žep svoga prsluka i izvadio kožni omot, iz kojega izvuče mnogo papirnatog novca... te izbroji na stol dvadeset stotinjarki. Vijećnici su sjedjeli oko stola kao gromom ošinuti, a Smoljan se makne za stotinjarkama, da se osvjedoči, nijesu li patvorene... Ali bile su prave!

„Otkud ti imaš toliko novaca ?" upita napokon sumnjičavo.

„To je moja stvar... Ali ne pitajte me više ništa..." reče kao rastresen guslar.

„Da ti to nijesi gdje ukrao! Hej, imaš li putnicu ?" zakrikne Smoljan.

Iz istog kožnatog omota guslar je izvukao vidiranu francusku putnicu — izrabljenu i zaprljanu — pa ju stavio Smoljanu pred nos... ali potom kao slučajno pokrio svoje ime.

„To je također u redu — kao i novac... čini se," nerado izjavi presenećeni Smoljan. „O, to ste vi nekakav — monsieur ?"

„A šta vas briga, otkud novac i kakova je putnica," reče ljutito guslar, koji je već računao, da će mu sada tiskanje knjižice biti zaplaćeno... ali da bi Smoljan svojim glupim zabadanjem još nekako mogao sve pokvariti.

„Dakako, dakako, što nas briga — dok on sve uzima na sebe," doda Stiefel, koji se bio naspavao — a sada probudio i ustao.

„A imate li kakav ured, gdje možemo sutra sve pismeno urediti ?" upita giuslar.

„Na gradskom poglavarstvu... u gradskoj vijećnici... oko deset sati!" odredi Burkalović.

„Izvrsno," reče veselo guslar.

„Hvala vam," rekoše kao u jedan glas vijećnici, pa se s njim porukovaše — svi osim Smoljana.

„A laku noć! gospođice i gospođo Živanović!" reče Burkalović u ime svih.

„Sutra na poglavarstvu!" dobaci guslar.

„Svakako!" reče ovaj — veseo, da su otišli.

„Uštipni me," reče na ulici Stiefel Burkaloviću, „da vjerujem — da ne sanjam!"

„Ako si se otrijeznio, te ne sanjaš," odgovori flegmatično Burkalović.

„Nekako mi se sve čini, da sanjam," reče Stiefel mamurno i tvrdoglavo; ili zar da vjerujem u čudo — a možda je u tom sam Bog... ili vrag. Tko zna ?"

„Pravo čudo stoji u tome," potvrdio Gross, „da se je taj guslar svratio u naš grad upravo u času, kada smo se mi svi bili uzvrpoljili, kako da uredimo Marijine odnošaje — a bez uvrijede po nju."

„Ali ipak kada dobro promislim tu stvar," reče dosjetljivo Smoljan, „to mi se na koncu konca cijela ta stvar ne čini sasvim pristojnom. Kako možemo da dozvolimo tomu guslaru — tuđincu, da se miješa u neprilike neudane ženske u ovom gradu ?"

„Ja sam proti tomu prigovaram," reče oštro Gross, koji se bojao, da će mu se novac izmaknuti, „jer naša je prva dužnost, da stojimo uz naše sugrađane, koji bi morali plaćati veći porez, kada bi grad imao da uzdržava Mariju. Ona ne znači nikom ništa..."

„Nego troškove i veći porez na građane," dovrši Burkalović Grossovo dokazivanje.

„Samo kad imademo u ruci dvije hiljade dinara", iznova počne Gross, „to je glavno. A ostalo neka si oni sami među sobom urede. Ta, imadu svojih godina — pa je čas, da znadu, šta rade."

„Ali njezine oči," primijeti zlobno Smoljan, „tko će oženiti slijepu djevojku ? A ako ju ne oženi, cijela ta stvar ne izgleda sasvim pristojno, kažem vam!" (Nastavit će se.)

HRVAT FRANJEVAC — JERUZALEMSKI MUČENIK

Sveta Zemlja je svima nama kršćanima uz našu domovinu najmilija zemlja na svijetu, jer je ona bila zemaljska domovina samoga našega Spasitelja Isusa Krista. A Jerusalem, glavni grad Svete Zemlje, najsvetiji nam je grad svijeta, jer je u njem Spasitelj mukom i smrću svojom izvršio otkupljenje roda ljudskoga.

Uvijek su se kršćanske duše s velikim štovanjem u duhu prenosile u Svetu Zemlju razmišljajući, kako je Isus dragi u njoj živio, kako je po njoj putovao i kako je ondje sijao prvo sjeme svetoga evanđelja. I presveta Majka Spasiteljeva i sv. Josip, othranitelj Njegov. i svi apostoli te uopće svi, koji su božanskom Spasitelju za Njegova života na ovom svijetu bili najbliži, bili su iz Svete Zemlje. Sve mi njih, kad o njima slušamo, čitamo ili mislimo, u duhu slijedimo po Svetoj Zemlji, u kojoj gotovo nema mjesta ni kamena, a da nije posvećen tragovima života Spasiteljeva, života Majke Božje, sv. Josipa i apostola. Pa je li onda čudo, da su kršćani uvijek u duši osjećali tešku bol, što su nad tom Svetom Zemljom najprije nekoliko stoljeća vladali poganski Rimljani, a onda kasnije opet punih dvanaest stotina godina muhamedanski nevjernici ? Sveti Franjo Asiški bio je svetac, koji je više nego ijedan dao izražaja toj općoj kršćanskoj boli : otišao je sam u Svetu Zemlju čeznući, da podnese mučeničku smrt za dragog Spasitelja u Njegovoj svetoj domovini. No Bog je drukčije odlučio : sv. Franji nije dosudio mučeništvo u Svetoj Zemlji, nego je sinovima njegovim, franjevcima, dodijelio veliku, nada sve časnu i za cijelo kršćanstvo neprocjenjivu zaslužnu zadaću, da budu čuvari svetih mjesta u Spasiteljevoj domovini. I tkogod je dosad imao sreću hodočastiti u Svetu Zemlju (a ta je neopisiva sreća zapala g. 1931. i samoga pisca ovoga članča), taj se na svoje oči mogao osvjedočiti, da sve, što mi katolici imademo u Svetoj Zemlji, moramo zahvaliti u prvom redu franjevcima, koji su neizmjernom požrtvovnošću, neprocjenjivom mukotrpnošću te često i mučeništvom svojim čuvali sva sveta mjesta Spasiteljeve domovine i katolička prava na sve, što je tu Spasitelj životom i smrću svojom posvetio.

U mnoštvu sinova sv. Franje, koji se istakoše kao čuvari Svete Zemlje, bilo je i Hrvata. Nekima se ime zna, a mnogima se i ne zna. Tako se zna, da je fra Bonifacije, franjevac iz Dubrovnika, prije kojih četiri stotine godina obnovio crkvu, koja se diže nad Spasiteljevim grobom u Jerusalemu, te joj u mnogočem dao onaj oblik, koji ona i danas ima.

Međutim najslavniji franjevac, sin našega naroda, koji je prodičio Svetu Zemlju, bio je bl. Nikola Tavelić, rodom iz Šibenika u Dalmaciji. Živio je u drugoj polovici četrnaestoga stoljeća, to jest po prilici prije 550 godina. Istakao se svetim životom i neumornošću u radu za svetu vjeru. Za to ga poslaše poglavari njegovi najprije u Bosnu, da ondje bude misionar među krivovjernim bogumilima. Tu je on postigao velikih uspjeha za svetu vjeru. No najveća želja fra Nikole Tavelića bila je, da može otići u Svetu Zemlju te ondje raditi kao misionar među nevjernicima. Napokon mu se ta želja i ispunila. Oko god. 1390. (ili nešto prije) doputovao je u domovinu Spasiteljevu. Tu je najprije obišao sva sveta mjesta, zatim se dao na učenje arapskog jezika, da se može sporazumijevati s pučanstvom Svete Zemlje. A tada se dade na misionarski posao. No za kratko. Već u studenom god. 1391. baciše ga nevjernici u tamnicu, a kad se uza sve muke, na koje ga udariše, nije htio odreći Isusa, ubiše ga i mrtvo mu tijelo spališe. Tako je eto taj Hrvat franjevac postao ono, što nije bilo dano sv. Franji : mučenik Kristov u istom svetom gradu Jerusalemu, u kojem je Spasitelj bio razapet za spas svijeta.

Pojmite li, dragi čitatelji, kolika je to čast za sve nas Hrvate, što imademo u bl. Nikoli Taveliću ugodnika Božjega, koji je svetom mučeničkom smrću svojom povezao cijeli naš narod, od čije je krvi potekao, sa domovinom Spasiteljevom ? I što je još važnije, taj naš blaženik je jedini jerusalemski mučenik, što ga uopće ima ikoji slavenski narod, te tako po njem imademo mi Hrvati među svim Slavenima jedini blaženog mučenika, koji je krv svoju prolio u blizini Isusove Golgote.

Tom našem blaženiku podiže sad sav hrvatski katolički narod oltar u svetom gradu Jerusalemu. Taj se oltar izrađuje u Zagrebu. Izrađuje ga hrvatski kipar Ivo Kerdić. Taj je divni oltar već posve gotov te će na jesen s ovogodišnjim hrvatskim hodočašćem biti prevezen u Svetu Zemlju, postavljen u Jerusalemu u novu slavensku katoličku crkvu na obronku Maslinske gore nedaleko groba Majke Božje i tom prigodom svečanim načinom posvećen. To će biti uopće prvi hrvatski oltar u Svetoj Zemlji. Kako će sretni biti oni, koji će moći pribivati tom hrvatskom slavlju u Jerusalemu ! (Prijave za hodočašće u Svetu Zemlju prima Odbor za hodočašće u Svetu Zemlju, Zagreb, Trg Kralja Tomislava 21.).

Dr Josip Andrić.

Skoro će započeti nova školska godina. Tom zgodom za djecu svoju naručite najljepši hrvatski mjesečnik „MALU MLADOST" **Godišnja pretplata samo 10 dinara. Naručuje se na adresu: Uprava „Male Mladosti", Zagreb, Trg kralja Tomislava br. 21**

Jeronimski vjesnik

Što će nam Društvo sv. Jeronima dati u novom godištu?

Odavna se uobičajilo, da već za Veliku Gospu bude gotov jeronimski kalendar „**DANICA**", taj hrvatskome narodu najdraži od sviju kolendara. I ove će godine biti tako, ali uz „**Danicu**" ljetos će biti dotiskane za Veliku Gospu još i prve dvije članske knjige, koje s „Danicom" čine cjelinu, te se **tri knjige** daju jeronimskim članovima za samih **deset dinara**. Jedna od tih knjiga je poučna, a druga zabavna.

„**BOLESTI DOMAĆIH ŽIVOTINJA**" naslov je poučnoj knjizi. Pisana je prijegledno, jasno i posve praktično. Pisac je veterinar Koudelka. Takva knjiga traži se već godinama, pa će je sada eto dobiti naši seljaci, koji je veoma trebaju.

„**GORANČICE**" zove se zbirka pripovijedaka iz našega kršnog hrvatskog Gorskog Kotara od S. Petranovića.

Te tri knjige za deset dinara izdane su, kako je rečeno, već tako rano, da bi se mogle raširiti u što većim količinama i u najšire redove hrvatskog naroda. Do blagdana sv. Jeronima (30. X.) biti će dotiskane i ostale članske knjige: četvrta i peta za kolo od **pet knjiga za 20 dinara** (to su redovita izdanja) i još daljnje četiri (izvanredna izdanja) za 20 dinara, odnosno **svih devet knjiga za 40 dinara**. Redom će to biti ove knjige:

„**EVANĐELIST" IV.** To je završetak sveukupnih nedjeljnih i blagdanskih Evanđelja s tumačenjima nadbiskupa - književnika dra Ivana E. Šarića. Djelo je to zasebnog značenja i vrijednosti. Zato je tiskano dovoljno primjeraka i prvih svezaka, kako bi sebi svako mogao sva 4 sveska nabaviti. (Sveukupni „Evanđelist" sa slikama, kao divot izdanje, stoji 50 dinara.)

„**DILJEM SELA**" knjiga je o seljačkom pitanju, dakle o grani socijalnog pitanja, koje je za nas najvažnije. Pisac je poznati naš sociolog, sveučilišni profesor Dr Milan Ivšić, a djelo je rađeno na temelju izvornih istraživanja i ogromnog mnoštva podataka. Knjiga je pisana vanredno jasno i čitko, te daje važne pouke i vidike.

„**HRVATSKA POVIJEST**" od dra Otona Knezovića pregledna je knjiga o cijeloj prošlosti hrvatskoj, te bi trebala postati priručnik i tako reći dnevno štivo.

„**BOG MEĐU NAMA**", knjiga je o presv. Euharistiji od dra O. Radića.

„**KRALJICA HRVATA**" zbirka je pjesama nestora hrvatskih katoličkih književnika dra Velimira Deželića, st. On je kao hodočasnik po raznim hrvatskim Marijanskim prošteništima opjevao sva ta mjesta naročite milosti, pa su te pjesme sada sabrane.

„**CRKVA I DRŽAVA**" od dra Augustina Juretića važna je knjiga, a naročito sada, jer je rađena već na osnovu novoga konkordata.

Raznolikost, zanimljivost, a povrh toga još sasvim niska cijena (devet knjiga za 40 dinara) očito će ponukati svakoga prosvijetljenijega Hrvata, da nova jeronimska izdanja sebi nabavi i da ih preporuči svuda.

Biti članom Društva sv. Jeronima domoljubna je dužnost! (Članarina jednom za svagda samo **10** dinara!)

Neumorni povjerenici dinar štampe na djelu

Kad smo izdali prve knjižice jeronimske **dinar-štampe**, sa svih strana naše domovine počela su stizavati oduševljena pozdravna pisma i uvijek nove narudžbe. Baš to nas je odmah u početku oduševilo. Naši su povjerenici razumjeli i poslušali riječi svojih biskupa „**neka bi se provela i u što većem broju raširila tako zvana „dinar štampa**". „Jeronimsko Svijetlo" je zasvijetlilo i postalo najomiljelijim i najraširenijim hrvatskim štivom uopće.

Kad danas vidimo, da naši povjerenici nisu ostali kod praznih riječi, nego da su ustrajali i njihov se broj umnožio, veseli smo, jer je djelo naših biskupa zahvatilo duboko korijenje u hrvatskom narodu, i on će i unaprijed imati sve veću korist od jeronimskih brošura.

Zavrijedilo bi, da kod svakog pojedinog povjerenika iznesemo, koliko od pojedine brošure raspačava. To ćemo nastojati u daljim brojevima istaći, a sada ćemo donijeti nekoliko riječi iz pisma **sedamdesettrogodišnje** starice **Bare Firanj iz Sombora:** Spomenuta je dosada raspačala od svakog pojedinog broja „Jeronimskog Svijetla" po 40 komada i platila sve u redu odmah po raspačanju bez i najmanjeg odbitka. Sada kad je već tako od starosti oslabila, da zbilja dalje ne može voditi brigu za širenje dinar štampe, piše nam: „Žao mi je, što Vam moram javiti, da mi više ne šaljete „Jeronimsko Svitlo". Ja sam se žrtvovala, koliko sam mogla i novce sve točno slala, a kojiput i više poklonila, nego li sam prodala, a sada više ne mogu, jer sam stara i bolesna, a nuz to još i sirota. Naživila sam se za moji 73 godine, ja samo s veseljem čekam smrt da me danas Bog zovne." Daleko bi išli, kad bi i dalje iznosili važna pisma naših povjerenika, ali zasada ćemo donijeti samo nekoliko imena naših najvrednijih:

Veleč. g. **J. Horvat** iz Križevaca raspačavao je dosada od svakog broja po 1000, 500 ili 300 komada brošura. Velč. g. don **A. Radić** iz **Šibenika** od svake brošure po 300 komada. Velč. g. **I. Romih** iz **Rasinje**, o. **E. Kukina** iz **Cernika**, **J. Linić** iz **Grobnika**, **S. Blažević** iz **Jelenja**, **P. Tomašić** iz **Varaždina**, **J. Novosel** iz **Đurđevca**, **T. Dimnjaković** iz **Pokupskog**, **D. Kocijanić** iz **Samobora**, **S. Pacovski** iz **Petrovaradina**, **P. Pavičić** iz **Nove Gradiške**, te gđa. **A. Topolčić** iz **Bjelovara** raspačali su po 200, 150 a najmanje po 100 komada od svake pojedine brošure.

Tko ljubi i štuje nebesku Gospu, darovat će barem 10 dinara za oltar Kraljice Hrvata u Jerusalimu. Darovi se šalju na Društvo sv. Jeronima. Svaki takav darovatelj dobiva na dar sličicu s cvijetom iz sv. Zemlje.

Neki povjerenici nam pišu o velikoj požrtvovnosti katoličkih organizacija u širenju jeronimskih brošura. Baš u onim mjestima, gdje su povjerenici potpomognuti kod raspačavanja od članova katoličkih društava „dinar štampa" je najraširenija. Pored toga mnoge katoličke organizacije same izravno primaju i raspačaju lijep broj komada svake brošure. Ovdje ćemo napomenuti primjera radi samo nekoje: **Križarsko Bratstvo** u **Banjaluci, Davoru** te **„Euharistijsko Društvo"** na **Trsatu**, po 50 komada, a **Križarska Bratstva** u **Ivanjskoj** kod Banjaluke i **Goričanu** po 30 i 20 komada od svakog broja.

Dosadašnji zamjerni uspjesi moraju nas potaći na još jači i požrtvovniji rad. Svi oni, koji dosada nisu raspačavali „Jeronimsko Svijetlo", a to bi željeli i mogli, neka naruče od uprave za pokus barem 10 komada, jer u tom slučaju mogu dobiti 25% popusta. Brošure se prodaju po 1 dinar. Mi ćemo i dalje iznositi imena svih vrijednih povjerenika, koje u ovom broju nismo mogli donijeti.

Tko želi, da mu se „Jeronimsko Svijetlo" šalje pojedinačno samo po jedan komad, treba unaprijed poslati 15 dinara kao pretplatu za godinu dana. U protivnom slučaju ne će mu se moći brošure slati.

Dosadašnji svesci dinar-štampe

1. **Kuda srlja čovječanstvo ?**
   Napisao Dr Stjepan Bakšić
2. **Gospin plač**
   Napisao Đuro Cezner
3. **Svijet traži vođe**
   Napisao Petar Grgec
4. **Gdje nam je spas ?**
   Napisao Dr Josip Gunčević
5. **Što je Papa Hrvatima ?**
   Napisao dr Ferdo Rožić
6. **Kada će biti propast svijeta ?**
   Napisao Dr Franjo Grundler
7. **Crveno selo**
   Napisao Dr Velimir Deželić
8. **Crna velevlast**
   Napisao Dr Josip Andrić
9. **Hrvat mučenik**
   Napisao Dr Josip Lončarić
10. **Sluge Antikrsta**
    Napisao Dr K. B.
11. **Što je čovjeku rad ?**
    Napisao Dr Fr. Ks. Novak
12. **Otkuda gospodarska kriza ?**
    Napisao Dr Augustin Juretić

Najnoviji svezak nosi naslov:

Jerusalemska slava jednog Hrvata

Mi Hrvati od svih slavenskih naroda jedini imamo sveca, koji je u Svetoj Zemlji poginuo mučeničkom smrću. O njemu eto možete čitati u ovoj knjižici.

Svaka knjižica samo 1 dinar.

Brošure se naručuju od Društva sv. Jeronima, Zagreb.

Zahvalnice i darovi Majci Božjoj Lurdskoj

Zahvaljujem Ti se, presveta Majko moga Boga na Tvojoj velikoj milosti, koju si mi udijelila povrativši mi zdravlje i uklonivši opasnost od mene. Ne ostavi me ni ubuduće i budi mi uvijek uzdanje i utočište! Josipa **Zadrijevac**, Sl. Požega.

U mojim potrebama i teškoćama ojačala me više puta milost Majke Božje, Presv. Srca Isusova i sv. Ante Zahvaljujući od srca preporučam se i unaprijed moćnim zagovornicima. Obitelj **Golubić**, *Đurđevac.*

Zahvaljujem Majci Božjoj Lurdskoj na primljenoj milosti. **E. F.**

U teškim bolima zazivala sam pomoć Majke Božje Lurdske i bila sam uslišana, jer su boli upotrebom lurdske vode olakšavale. Hvala nebeskoj bez grijeha začetoj Gospi Lurdskoj! **A. K.**

Zahvaljujem Majci Božjoj Lurdskoj, sv. Josipu, Srcu Isusovom i Marijinom i sv. Anti za zaštitu i šaljem 10 dinara na dar. **J. D.**

Zahvaljujući Gospi Lurdskoj šalju darove:

A. Čavčić iz B. 35 Din. — I. Jugovac iz B. L. 30 Din. — Po 20 Din: A. Doljanski iz Zagreba, V. K. iz Cavtata, K. Jerčić iz P. i J. D. iz Milne. — Po 15 Din: J. Ježić iz S., J. Dorić iz M. i M. Bolf iz S. — Po 10 Din: M. Milković iz S., Župni ured u Grobniku, H. Matzner iz O. (za ozdravljenje kumčeta Zore), M. F. iz Pitomače, don D. Jerković iz V., A. Čečura iz Sarajeva, I. Holzer iz S., I. Jasić iz V. K. i N. N. — Po 5 Din: M. Valić iz P., P. Horvat iz K., M. P. iz Senja i S. Sivoš iz R., M. Dolenc iz S., I. Z. 3 dinara.

Hvala Nebeskoj Majci Božjoj Lurdskoj na ozdravljenju i drugim milostima. Pretplaćujem se na Njezin Glasnik i šaljem 5 dinara za Svetište Majke Božje Lurdske u Zagrebu.

Praundanovci. **Evica Kolarić.**

Po zagovoru sv. Obitelji, sv. Male Terezije i sv. Ante primili smo mnoge milosti. Šaljemo na dar 30 dinara.

Banjaluka. **Obitelj Jugovac.**

Od srca hvala Majci Božjoj Lurdskoj na primljenim milostima! Šaljem dar za gradnju novog Svetišta.

Đakovo. **Julija Galant.**

U zahvalu poslali su darove ovi: A. Hero, Sušak 25 Din., M. Marija iz P. za zdravlje i sretan porod, K. S. iz Omišlja po 20 Din. Sl. Juvunovac iz O. i J. Friš po 10 Din. Kl. Kujundžić iz Subotice, B. Stipetić iz Z., O. Tvrtković iz K., T. Tacković i E. Dernovšek iz Zagreba, M. Žaja iz B. i A. Posavec iz N. P. po 5 Din.

CVIJET IZ JERUSALIMA

blagoslovljen na grobu Isusovu i na mjestu smrti Bl. Djevice Marije, dobit će svaki na dar sa svetom sličicom, tko daruje barem 10 dinara za oltar

HRVATSKI OLTAR U JERUSALIMU

Adresa: ODBOR ZA SVETU ZEMLJU

ZAGREB, Trg Kralja Tomislava broj 21

Svetište Majke Božje Lurdske - Zagreb

Milodari za gradnju Hrvatskog Zavjetnog Svetišta Majke Božje Lurdske

MJESEČNI DOPRINOSI IZ ZAGREBA:

Po Din 50: Stiasni Helena, Kranjac Slava, mons. dr Janko Šimrak, Gayer N., Vasić B., Vujašković Marija, Seneči Blanka, Milan Petar, Penić Ivan, Krleža Milan. (Slijedi.)

Po Din 30: Obitelj Juranić Lončar N., Pavlović Katarina, Golub Anđela.

Po Din 25: Benić Julček, Prstec Zora.

Po Din 20: Špoljar Magdalena, Kaptol. pogrebno društvo, Magdić Zora, Neidhardt Olga, Krujić Ljubica, Žnidaršić Sofija, Horvat Eduard, Machnik Artur, Stančirević Ivo, Bertrand Katarina, Obitelj Kramarić, Šimunić Ida, Obitelj ing. Brnjas Obitelj Pavlečić, Divković Regina, Ježić ud. Anka, Obitelj Margetić, Singer A., Barić Štefanija, Brlek Marija, Ljubić Marija, Jakoby Vilma, Obitel Maretić, Lipovec Sabina, Šupe Jelka, Obitelj Kovač, Obitelj Sayer, Obitelj Badaj, Obitelj Kolar, Wellisch Paula, Jordanić Marija, Kesz Franjo. (Slijedi.)

Po Din 15: Balešić Josipa, Tutek Marija, Prikryl M., Tambež Josipa, Šipuš Hermina, Štefančić Lenka.

Po Din 6: Gruica Josip, Sukus Marija.

Po Din 10: Balzano Alfred, Kossar Sofija, Markotić Stjepan, Kaić Klara, Turk Pepica, Drobnić Sofija, Obitelj Vidić, Mihoković Maja, Obitelj Gamulin, Pavunić Štefa, Racher Ana, Perković Vlasta, Ralošić Katarina, Koban Franjo, Žak Ema, Tauber Josipa, Đakovac Rezika, Mihajilović N., Jakšić Slavica, Dabac Hermina, Pongrac Marija, Obitelj Svetel, prof. P. Frankl, Obitelj Feuer, Obitelj Schmidt Obitelj Grgić, Obitelj Škrgatić, Horer Emilija, Mažar Mandica, Trubej Josip, Veutz Amalija, Stojanov Viktorija, Krljac Marija, Ljubić Fani, Obitelj Habunek, Petrović Vilko, Špoljar Aleksandar, Popović Ljubica, Obitelj F. Štengl, Gorkoš Regina, Martinjak Franjo, Obitelj Ludnički, Lončar Vlatka, Obitelj Bakarić, Obitelj Cavrak, Vrbanić Marinka, prof. Dragić, Slavo, Vrabčević Zora, Obitelj Horvat, Karlović Draga, Kahlina Cecilija, Freškura Jelka, Obitelj Aidek, Obitelj Bach, Radočević Ada, Brlić Ladislav, Markotić Vjelkosava, Haboriter Slavko, Ibranja Regina, Tomčić Viktorija, Obitelj Jurković, Halambek Kristina, Marinello Paula, Šturman Ivan, Jelić Ivan, Obitelj dra Benića, Obitelj Paveli, Boradić Marija, Obitelj Mihelić, Grčar Pavle, Obitelj Mucafir, Obitelj Čavlović, Suhodobnik Cecilija, Obitelj Mrnjavčić, Kara Katarina, Obitelj Maricki, Cvitković Milan, Malenica Ante, Sluga Marica, Rukavina Ida, Obitelj I. Skunca, Obitelj Lipnjak, Butković Ana, Kuzmić Ljubica, Gentzkowa Antonija, Pugel Štefica, Obitelj Pasovsky, Petrušić Berislav, Obitelj Butković, Najger Antonija, Lojen Đuro, Horvat F., Logarić Antonija, Bach Marija, Obitelj Gruber, Rukavina Eva, Klemenc Dr Marija, Obitelj Leventić, Obitelj Muršec, Brajević Lea, Obitelj Ivančević, Zlomislić Ivka, Kramer Rezika, Dačić Ivka, Obitelj Klaić, Obitelj Vidović, Dušica Marjana, Moslavac Vilma, Sokčević Melkus, Obitelj Đ. Babić, Okraša Beti i Marin, Živković Mira, Petrović Josip, Karmanski Dr Lujo, Voršak S., Muller Theodor i Matilda, Obitelj Gačina, Obitelj Jurkić, Pliverić Gizela, Obitelj Marjančić, Obitelj Piljek, Streer Vladimir, Paar Josipa, Obitelj Golub, Obitelj Hraščan, Kisić Milan, Obitelj Tomić, Škorup Katarina, Čajko Viktor, Sofuta Ivan, Obitelj Dra Dujmovića, Grogl Ema, Pendelić Štefanija, Obitelj Batić, Zaplatić Katicya, Obitelj Potočki, Obitelj Gak, Švab Olga, Obitelj Lerinc, Kusec pl. Dragutin, Zidani Josip, Carinska Javna Skladišta, Obitelj Šečenka, Fegeš Marija, Missner Slavica, Fučkar Zlata, Kusin Katarina, Dežman Ema, i Zlata, Pasarević Pavao ing., Blažeković Anka, Obitelj Marjanović, Stožir Ivo adv., Gyori Thea, Dr Dukić Bolda, Obitelj Mittel, Lugarić Mary, Cella Valent i Ana, Obitelj Dr Kružića, Voplakal ud. Ana, Kraljić Marica, Ivaković Josipa, Obitelj Dumbović, Obitelj Ivančić, Živić Karmena, Malivuk Mandica, Prelog Margareta, Kušutić Rezika, Ferek Alojz, Kornicer Zora, Petroci Josip, Pogorelc Ivo, Ivanoš Barica, Obitelj Ivanoš, Humski Josip, Trčakocvirek Marija, Škvorc Terezija, Karlin Marija, Srebotnik Ivanka, Obitelj Mezger, Ribar Vida, Mlinarić Doroteja, Šarić Franjo, Marjanović Marija, Dujmović Manda, Velfel Mila, Sukno Marija, Dović Rozalija, Siketić Josip, Pinter Mila, Magdić Petar, Meisgner Dragutim, Komar Vlatko, Rizner Zlata, Ritik Laura, Malogorski Vjera, Ludaš Andrija, Znidaršić Antonija, Logarić Antonija, Ivanković Antonija, Huzek Josipa, Veselko Otnjmar, Gotlieb-Karlo, Helopat Slava, Razum Stjepan, Halić Josip, V. Č. Benčić Vjekoslav, Dušak Danica, Jeke Tonka, Jović Cecilija, Rašić Milka, Borovac Marija, Devčić Antonija, Remeta Jenka, Gribl Stjepan, Kvaternik Jelena, Praznika Ivana, Kurtanjek Marija, Matišić Ana, Kraljić Marica, Urbas Franka, Žnjidarčić Vjekoslav, Tušek Marija, Šviger Alojza, Rakela Fanika, Vlahović Mijo i Terezija, Zajc Franka, Obitelj Neidthardt, Petričić Stjepan, Dujan Fanika, Franetović Marica, Bertović Marija, Budić Sofija, Knežević Vuk, Haina Dragutin, Dičić Šime, Žabčić Ana, Neznanović Sofija, Gregec Josip, Turk Ivan, Polegeg Karolina, Herc Aleksandar, Karšin Marija, Dvoršak Ivan, Krušić Vilma, Čop Juraj i Katarina, Mesarić Ruža, Bahram Marija, Kožulj Špiro, Mikaslović Mila, Takšić Katica, Obitelj Šrajber, Prekrijel Gabrijela, Boraček Dominik, Kumić Fanika, Iverović Marija, Kolander Zlatko, Grobarić Magdalena, Kvaternik Franceska, Giorgo Vladimir, Sklebar Marija, Keser Anka, Koleb Aleksandra, vić Antonija, Škaberna Ivan, Huber Marija, Havner Elizabeta, Maričić ud. Helena, Sokolić Mira, Brinovec Marija, Žergollin Ružica, Ljevačić Elza, Bogović Milka, Pasarić Marija, Dr Živković Andrija, Benzon Petar, Honat Regina, Marjanović Felicija, German Franjo, Košević Jelka, Kovačić Paula, Handler Elena, Ujević M., Knez Marija, Šimić Milka, Majer Franjka, Tomažić Fanika, Lipošćak Marica, V. Č. Šverer Rudolf, Preč. Pernjak Vilim, Preč. Dr Penić Janko, Markoti Jelka, Kostreba Anka, Herman Agata, Prof. Ams Josip, Dr Ratković Vjekoslav, Bjelokosić Nikola, Lukatelo Katarina, Cvitković Josipa, Dr Šprajcar Zvonko, Trbojević Evica, Vizjak Marija, Mandiraza Nikola, Ivanković Antun, Kostanjevac Pepica, Posavec Julka, Muškon Stjepan, Vukušić Marija, Zebić Nikola, Etuš Franka, Bačić Marija, Horvat Ružica, Vragović Evica, Ristić Marija, Kranjčević Katica. (Slijedi.)

Po Din 5: Hofman J., Obitelj Šeringer, Vojvodić Katica, Klaić Marija, Košćal Jelka, Obitelj Žmauc, Herceg Terezija, Dr B. Adžija, Volčanšek Josip, Cecelja Marija, Lovreković Terezija, Wirzlinger Josef, Beran Maca, Šaban Bogumil, Kričansky Fanika, Obitelj Richter, M. Ciganović, Adamović Josip, Obitelj Pavelić, Obitelj Vukelić, Horvat Ana, Ivančić Ivan, Dragomanović Marija, Lulić Šime, Beisa Lucija, Krnić Josip, Muller Theodor, Obitelj I. Kostrenčića, Skendrović Adica, Vučić Agneza,

Mayer Zlata, Bezjak Olga, Hriks Josipa, Obitelj Brajdić, Paar Josipa, Kišić Milan, Došen Ante, Lasman Lujza, Kršek Štefica, Obitelj Gunze, Hudinčev Juraj, Stanković Josipa, Obitelj Gašparec, Loffler Juliška, Obitelj prof. Doroghy, Turčić Antonija, Puček Franjo, Kovačić Katarina, Krošl Krista, Obitelj Deželić, Obitelj Horvat, Kos Rozalija, Obitelj Stromar, Kett Ante, prof., Centrih Marija, Kameriht Ivanka, Kosmat Amalija, Fabek Micika, Obitelj Hubak, Blažeković Zdenka, Vuksan Amelija, Malivuk Antonija, Zver Ema, Čorko Marija, Grogl Julijana, Obitelj Karninčar, Marković Katarina, Vulić Eleta, Nježić Antonija, Sukno Marija, Žagar Ljuba, Obitelj Devčić, Dinter Julija, Novak Marica, Volf Vilma, Jurman Vilma, Sebetić Đuro, Dobišek Terezija, Tonić Filip, Karlić Franjo, Šeketa Antun, Domitrović Jure, Plečko Stjepan, Gliha Amalija, Sertić Marica, Prusnik Terezija, Žnidarec Fanika, Kokot Kata, Sparić Eva, Ivšek Rezika, Merola Marija, Meštrović Roža, Jedinak Franjo, Bordnaš Anica, Bistrički Marija, Tomišić Marija, Roca Eduard, Tišina Antun, Jokšenić Apolonija, Berović Karmela, Obitelj Deć, Obitelj Švedek, Brajnik Vida, Kostrenčić Katica, Kovač Jelka, Dukat Zora, Tumpa Jelka, Madrić Nevenka, Osmec Anka, Saić Fanika, Peček R-dolf, Obitelj Žunac, Sirovica Dinko, Fabiani Jela, Horvat B., Šrepel Melani-a, Martinolić Marija, Klinger G., Mamić Marija, Obitelj Dobrinić, Obitelj Žgurić, Glivaredc Marija, Farkaš sestre, Supek Marija, Sertić Vera, Kolarević Štefanija, Obitelj Željak, Bartolić Ružica, Lirtz Ljerka, Svinček Ida, Kovačić Anka, Hajduk Justina, Obitelj Bašić, Malašić Marija, Paić ud. Marija, Nedov Marija, Obitelj Sučić, Kosi Sofija, Obitelj Došek, Sotler Marija, Katnić Mila, Obitelj Braš, Tomašek Terezija, Baćani Terezija, Gredelj Ruža, Val Štefica, Obitelj Lubin, Obitelj Kučan, Horvat Barica, Čukac Vjekoslav, Šuster Anka, Obitelj Stanko, Sorlini Dragoila, Uy Anka, Halavanja Viktor, ĆMišulin Jelka, Obitelj Mejaški, Žirković Anka, Obitelj Martelj, Turina Z., Obitelj Valenčak, Dr M. Hukavec, Bransperger Lujza, Hofer Marija, Šeper Vjekoslav, Fischer Rudolf, Sestre Grinvald, Turjak Nikola, Zugl Dragutin, Matijašić Franjo, Bizel Marija, Budak Katarina, Kunčić Matilda, Hrlić Đuto, Grdan Katarina, Šimanović Slavka, Školneković Zora, Huljak Josipa, Han Elena, Plaškan Pepica, Herveg Brigita, Lončar Roza, Dr Janda Kr-noslav, Jakulić Katica, Ribar Jelka, Gorjup Franjo, Dvornik Agneza, Horvatić Ivica, Batistić Terezija, Šestić Gabrijela, Starovski Micika, Kovač Marija, Blegojević Aleksandra, Maček Ana, Keller Eda, Benedišćak Anka, Košćica Anka, Zmrzilikar Vjera, Raizer Klotilda, Levak Ana, German Marija, Aljinko Katarina, Antolković Marija, Jalošević Paula, Plavetić Katarina, Kostanjšek Vilim, Dragarić Marija, Beljan Urš.la, Dobrovčak Adela, Planinac Franjo, Bićanić Stjepan, Hribršek Ivka, V. Č. Mesaroš Vladimir, Malin Mira, Mitračić Vjekoslav, Matković Marija, Pavleković Ivan, Ilić Katica, Ceraj Ljuba, Findrik K., učiteljica, Mazek Kristina, Grasić Marija, Budak Katica, Lašicki Gertruda, Karaš Leopold, Benc Rudolf, Majer Ivan, Homan Ivan, Grgurić Elena, Iršel Dragutin, Bastarda Uršula, Ivanek Stjepan, Knupleš Albert, Prebeg Milica, Jakčin Natalija, Lisić Dihonis, Gusvingler Ema, Jelušić Julka, Spužić Rebeka, Strovišćak Barica, Dr Bresan Branko, Smoljčić Nikola, Goluban Stjepan i Otilija, Košćina Ivo, Radošević Anka, Herga Nevenka, Jušić Anica, Šurma ud. Ana, Oštrić Josip, Groman Antonija, Čopar Slava, Dr Oppitz Oto, Nikolić Ante, Kehm Miroslav, Špeljak Katica, Križanić Terezija, Marok Anton i Antonija, Blazićević Kazimir, Klobučar Ljubica, Krajačić Rudolf, Božičević Katarina, Majerović Božica, Dović Apolonija, Koštenjak Pavao, Rešković Fanika, Marinić Tonka,

Opasnost prelaznog doba

Svako prelazno doba je opasno, a naročito prelazno doba djevojčica u djevojke i dječaka u mladiće

Svako je prelazno doba opasno i u vezi s time, svakako je opasno prelazno doba djevojčica u djevojke (doba puberteta). Kod djevojčica u dobi od 12 do 17 godina nastaju temeljite promjene, koje označuju prelaz u djevojačko doba. Ovo prelazno doba karakterizovano je pojavom gubitka krvi. Ovakove djevojčice većinom, ako nisu u punoj fizičkoj snazi i naročito jake konstrukcije, počinju slabiti, gubiti volju za rad, trpe od glavobolje i u mnogo slučajeva zakržljave, a uslijed slabokrvnosti, koja nastaje, utiru put i mnogim drugim bolestima. Djevojčicama treba zato davati kao naknadu za izgubljenu i slabu krv takova sredstva, koja sadržavaju željezo, kao najvažnije sastojine krvi.

Sredstvo, koje krvi nadomješta željezo, poznato svim liječnicima, iskušano s uspjehom od stotina tisuća osoba, je „**Energin**" za jačanje krvi, živaca i apetita. Dužnost bi bila dakle svakog roditelja, da djevojčicama i dječacima između 12 i 17 godine, kada su u razvitku, odnosno u dobi puberteta i kada moraju imati najjaču i najzdraviju krv, daju 2 do 3 male kašike „**Energina**" željezovito kina vino dnevno.

„**Energin**" dobiva se u svim apotekama u zatvorenim (originalnim bocama) od pola litre. 1 boca „Energin" 35 Din. Poštom šalje: Laboratorij „Alga", Sušak.

3 velike boce „Energin" 110 Dinara.

6 boca „Energin" 220 Din i 1 boca badava.

12 boca „Energin" 440 Din i 2 boce badava.

Reg. S. Br. 4787/32.

Kasar Marija, Gorenec Anka, Erenić Marija, Beleskovič Venceslav, Galić Paula, Dragulić Julijana, Špiljar Pepica, Puhović Kata, Gaj Ljudevit, Rašić Milka, Darapi Barica, Vihnal Judita, Dolovčak Josipa, Miletić Hinko, Sedlačić Stanislava, Krempla Zlata, Gradišar Matilda, Veis Rezika, Božić Mari-a, Soić Pada, Valent Marija, Škurjanc Rok, Fišter Marija, Mlinarić Valerija, Mlinarić Anka, Pirga Božica, Pirga Ivan, Gledec Anka, Korenić Ruža, Pracaić Ivka, Viršl Marija, Klemar Mandica, Cesar Dragica, Štefan Dora, Frajma Anka, Bilin Pepica, Sraga Pepica, Korezija Ana, Đekić Josip, Fuchs Ljudevit, Horvat Milan, Pukleš Ana, Filipčić Eduard, Majstorović Klara, Grilec Slavica, Klemenčić Rezika, Hrženjak Anastazija, Klaić Antonija, Magdalinić Marija, Ferenčak Ante, Ivanković Ana, Čenan Marija i Vjekoslava, Žunac Štefanija, Rebrnišak Vilma, Šolcz Vlasta, Winterhalter Marija, Jelić Marijan i Slavka, Živković Julija, Delač Barbara, Korović Nikola, Fresil Julka, Šabar Vinko, Dujec Sina, Haurel Jurmić, Kostajnšek Ida, Bedeković Slavko i Stjepan, Posanac Katarina, Šubić Dragutin, Dević Josip, Obitelj Detelić, Plicelić Draga, Šmid Gabrijel, Hotković Stjepan, Barta Josip, Tonšetić Franjo, Vilek Ivan, Kolić Nikola, Hennberg Paulina, Ciglenečki Ivanka, Šmidh Mari-a, Filipančić Antonija, Prof. Suzak Nikola, Bermet Zdrvako, Nagji Amalija, Cohan Amalija, Sajko Apolonija, Jakić Katica, Jančiković Olga, Nalani Štefanija, Grgičević Julijana, Dr Marinković Pava, Radović Emica, Novak Anka, Švoger Julka, Vizjak Terezija, Kralić Sofija, Placer Terezija, Svitličić Antun, Spinčić Marija, Klohinčarić Ana, Vitko Nastazija, Oželj Danica, Firšt Zora, Popović Marija, Naglić Milka, Slibački Ana, Deželić Dragica, Bajević Marija, Čanjevac Josipa, Koljan Anka, Ivner Jozefina, Kovačević Fanika, Zajc Josip, Filipčić Martin, Filipčić Marija, Filipčić Jelka, Janković Apolonija, Ozir Mihajlo, Benešovsky Paula, Sparčić Miho, Cerovski Katica, Pinter Dragica, Ovčarićak Anica, Berković Mari-a i Jelka, Lojen Katarina, Biškup Marija, Kostanjšek Ida, Posavec Josipa, Hmilino Paula, Henenberg Ljubica, Lončarić Katarina, Krajcar Pavao, Skrgetić Ljerka, Petko Marijan, Heršak Apolonija, Stanić Marija, Volović Ruža, Šabalić Andrija, Gunjčar Slavko, Radošević Božena, Đ-rin Krešimir, B-rnešić Zdenko, Kocijančić Maks, Rizovski Ruža, Branica Granjica, Hlavati Ana, Marinković Irena, Župančić Radoslav, Miklić Anka, Pećnjak Marija, Pećnjak Jelisava, Repec Helena, Klokočar Olga, Slumpf Sidonija, Marković Stjepan, Hrgetić Gabro, Birger Štefanija, Hlavati Marica, Heiligstein Zlata, Denk Ludmila, Šipek Ana, Nuja Anton, Vogrenc Vjekoslava, Jahinšak Florijan, Volenić Marijan, Scholc Fanika, Obitelj Vojković, Belobrk Petar, Lebirin Filip, Gredičak Marija, Filošanec Julijana, Dokleva Stanko, Tomšić Marija, Sirola Ljubica, Heler Sabina, Jelinić Ana, Istvanić Marija, Wurstner Katarina, Štambuk Marcel, Ježić Filipina, Bišvir Jelka, Pevec Vilim, Supevc Uršula, Haina Dragutin, Kotarski Josipa, Ferković Franjo, Dr Juračić ,Bosner Milka, Vuković Tomo, Martinis Vesna, Topljak Mica, Pečar Nikola, Blažeković Zdenka, Mucko Barbara, Hajncer Franjo, Sobak Sofija, Prpić Antonija, Lalić Branko, Stanić Tonka, Vulent Sofija, Trinajstić Milovan, Zadrovec Sidonija, Gradinšćak Ana, Savrić Franjo, Bušča Katica, Ilić Ana, Novačić Zvonko, Polegej Karolina, Koprivnjak Ivka, Fuks Olga, Rupčić Ivan, Malogorski Josip, Galić Ivica, Hanbizer Amalija, Andrić Agata, Velak Maks, Kovačić Ivana, Drapoč Franjo, Mikulić Ivo, Prof. Mikulić Zora, Zalnot Josip, Nesler Ana, Grgurić Vanda, Marasi Anka, Smerdo Betika, Obitelj Vusak, Dolnik Grga, Borić Rezika, Dupelj Željko, Habek Slavko, Marović Antonija, Pavlović Antum, Holand Helena, Oković Marija, Dokožić Julija, Jordanić Anka, Stajicer Ivo, Ljudevit H., Mecner Danijel, Skoblar Mato, Brkić Marija, Sviben Anka, Barac Marija, Salaj Marija, Krpić Kristina, Lončar Ivana, Božant Milica, Jurkas Stjepan, Daičman Alojza, Bartulović Kata, Kuzmanović Ivana, Lovrinčić Franceska, Bakić Katica, Obitelj Hubej, Brajša Sofija, V. Č. Ivčić Matija, Prekrijel Gabrijela, Bauman Anastazija, Paškutin Josip, Švarc Antonija, Grosi Zlata, Muhamedović Evica, Krizman Matilda, Fiedler Štefanija, Prof. Lovrić Stjepan, Sabljak Ana, Posavec Marija, Kolić Terezija, Holetić Ljudevit, Majcen Liza, Leingen Julka, Kus Katica, Frajsman Terezija, Orel Božidar, Sedlar Slavka, Šmit Dragutin, Erveg Franjo, Zimer Josipa, Vujčes Molutin, Halajnja Maca, Beven Anka, Gjungkjenac Olga, Kovačić Adela, Fabjan Šimun, Radoka Terezija, Stohol Terezija, Landbah Slavko, Keser Anka, Sedlar Mijo, Kiš Vjekoslav, Keser Antonija, Wagner Liza, Sverko Evica. Boraček Dominik.

(Nastavit će se.)

ZA 1 DINAR DOBIJETE 1 LITAR

sintetske mineralne vode, koju može svatko da pripremi u tren oka sa prašcima „VIR". Ovako pripremljena sintetska mineralna voda sadržava sve sastojine naravne mineralne vode. UKUSNA JE, PITKA I ZDRAVA. Idealno piće za svaku obitelj. Pije se sama, pomiješana vinom ili bilo kojim voćnim sokom.

„VIR" prašci dobivaju se svuda. 1 kutija „VIR" prašaka za pripremu 10 litara sintetske mineralne vode Din 12·—
Poštom pouzećem šalje Laboratorij „ALGA", Sušak
4 kutije „VIR" prašaka Din 50·— (frco)

Vijesti iz Svetišta

HRVATSKI HODOŠASNICI PRED MAJKOM BOŽJOM U LURDU.

Dne 10. kolovoza otputovat će 14. hrvatsko hodočašće k Majci Božjoj u Lurd, pod vodstvom urednika „Naše Gospe Lurdske" preč. g. dra Pavla Lončara. Štovatelji Majke Božje Lurdske skupa s upravom našeg Svetišta molit će se da im hodočašće bude sretno i blagosloveno. A hodočasnici će se, nadamo se, između ostalih potreba, sjetiti i našega Svetišta, te se pred čudotvornom lurdskom spiljom pomoliti za što uspješniju izgradnju novog lurdskoga Svetišta u Zagrebu.

Uprava Svetišta.

MISNE INTENCIJE NA KORIST SVETIŠTA. Još imamo nekoliko misnih intencija po 10 Din. Preč. i veleč. gg. svećenici, koji ih žele na korist Svetišta odslužiti molimo, da se jave koliko intencija žele.

Preč. kanonik Stjepan Kellek, Đakovo, odslužio je 30 intencija; veleč. Viktor Mueller, Sv. Juraj na Trnju, preuzeo je 20; veleuč. dr Mijo Selec, Zagreb, 25; preč. Dragutin Belavić, Nova Kapela-Batrina 10; veleuč. Tomislav Štahan, prof. vjere u m., Zagreb, 20; preč. Ivan Mličević, Škenderovci, 20. Svima i ovim putem najljepše zahvaljujemo.

NACRT ZA NOVO HRVATSKO NARODNO SVETIŠTE MAJKE BOŽJE LURDSKE. Gospodin arhitekt sveučilišni profesor Josip Plečnik izradio je početkom srpnja ove godine definitivni nacrt za naše novo, monumentalno Svetište. Nacrt je predan gradskom poglavarstvu u Zagrebu. Stručnjaci se o tom nacrtu najlaskavije izjavljuju; nazivlju ga remek-djelom. S njim ćemo u svoje vrijeme upoznati i čitatelje našega lista. Danas ponovno svima

prijateljima i doprinosnicima Svetišta preporučamo da nastave moliti te nacrt u Zagrebu i Beogradu bude odobren, pa da onda uzmognemo udariti temelje novom Marijinu Svetištu.

IZLET MAJCI BOŽJOJ LURDSKOJ U RAJHENBURGU. U nedjelju, 21. srpnja priredila su katolička društva našega Svetišta društveni izlet k poznatom svetištu Majke Božje Lurdske u Rajhenburgu. Izletnici su u divnoj lurdskoj bazilici imali svetu Misu i pričest, a poslije podne večernjicu.

ZAHVALNICE MAJCI BOŽJOJ LURDSKOJ nisu mogle da uđu u današnji broj lista. Donijet ćemo ih u dojdućem broju. Ovom prigodom molimo, da u zahvalnici uvijek bude izričito označena milost, koja je postignuta.

NAŠI POKOJNICI: Dolinšak Marija, Zagreb. — Herz Aleksandar, Zagreb. — Tandarić prof. Ante, direktor u m., Zagreb. — Žgurić Jelisava, Zagreb. — Počivali u miru!

LURDSKE VODE imamo još malu količinu. Ko je treba, neka je naruči kod Svetišta, Zagreb, Vrbanićeva ul. 13.

10 **SREBRNIH KRUNA** darovyala je Svetištu Marija Fischer iz Bosanskog Broda.

ISPRAVI! U 7 broju na str. 154 mjesto jednokratnih doprinosa iz Zagreba po 5 Din, treba da stoji: Mjesečni doprinosi iz Zagreba po 10 Din.

Crkvena godina

RUJAN 1935.

1. N. 12. *po Duhovima*, prva u mjesecu. — Potpuno oproštenje mogu dobiti članovi Bratovštine presv. Sakramenta, presv. Srca, Apostolstva molitve, i svi vjernici, uz obične uvjete, ako promatraju o dobroti i ljubavi presv. Srca prema nama. Članovi B atovštine sv. Krunice dobiju oproštenje uz svoje uvjete.

2. P. Zenon, Maksima.

3. U. Mansueto.

4. S. Rozalija, djevica. — Prva srijeda u mjesecu. — Potpuno oproštenje mogu dobiti, uz obične uvjete, vjernici, koji obave kakvu pobožnost na čast sv. Josipu.

5. Č. Laurencije Justinijan. — Prvi četvrtak u mjesecu. — Potpuno oproštenje mogu dobiti članovi Bratovštine presv. Sakramenta.

6. P. Zakarija, prorok. — Prvi petak u mjesecu. — Oproštenja kao u nedjelju, osim za kruničare.

7. S. Marko Križevčanin, mučenik. Blaženik je Hrvat, rodom iz Križevaca. Bio je kanonik ostrogonski. Mučen je za svetu vjeru od kalvinaca. Ljetos se navršuje trideset godina, što je proglašen blaženim. Molimo se, da bude što prije proglašen svetim. — Potpuno oproštenje, uz obične uvjete, mogu dobiti vjernici, koji obave kakvu pobožnost na čast Bezgrješne, da Joj zadovolje za uvrede

8. **N. Mala Gospa.** Rođendan Bl. Djevice Marije. — Potpuno oproštenje mogu dobiti članovi Marijinih kongregacija, karmelskog škapulara i III. Reda sv. Franje (ujedno i opće odrešenje).

9. P. Petar Klaver, ispovjednik, apostol Crnaca. Vjernicima se preporučaju u molitve sve, a napose afričke misije. U radu za afričke misije daje upute Družba sv. Petra Klavera, Zagreb, Draškovićeva ulica br. 12. Glasila Družbe jesu: „Jeka iz Afrike" i „Crnče" (list za djecu). — Potpuno oproštenje mogu dobiti članovi Družbe

10. U. Nikola Toletinski, ispovjednik.

11. S. Proto i Hijacinto, mučenici.

12. Č. Ime Marijino. Sveto i moćno ime Marijino slavi se u Crkvi već nekoliko vijekova.

13. P. Amato, biskup.

14. S. Uzvišenje sv. Križa. Kad su Perzijanci osvojili Jeruzalem, odnijeli su sobom i sveti križ Isusov. Car Heraklije pobijedio je njihovu vojsku, uzeo sveti križ i uzvisio ga na prijašnje mjesto u Jeruzalemu. Kako nije mogao u raskošnoj carskoj odori ni koraka načiniti, upozori ga biskup, neka skine carski nakit. Car je poslušao i odjenuo se u priprosto odijelo. Na to je lahko krenuo naprijed, i odnio sveti križ u crkvu na Kalvariji.

15. **N. Sedam žalosti Bl. Djevice Marije.** Prvi put nas opominje Crkva sedam Žalosti Gospinih koncem korizme, a drugi puta na današnji dan. Simeonovo proročanstvo: „I tvoju će dušu probosti mač." Bijeg u Misir. Isus izgubljen u Jeruzalemu. Susretaj s Isusom na križnom put.. Isus umire na križu. Isusovo mrtvo tijelo polažu ua krilo prežalosne Majke. Isusa polažu u grob.

16. P. Ljudmila.

17. U. Rane sv. Franje. Gospodin se dostojao utisnuti ovom serafinskom svecu svoje svete rane u tijelo. — Potpuno oproštenje mogu dobiti članovi III. Reda sv. Franje.

18. S. Josip Kupertinski, ispovjednik. — Potpuno oproštenje mogu dobiti članovi III. Reda sv. Franje. — Kvaterna srijeda.

19. Č. Januarije, mučenik. Čudo sv. Januarija događa se još i danas u njegovoj crkvi u Napulju. Na današnji blagdan zaigra njegova krv u posudici, kad joj se približe svete moći mučenika. Izvanredno se to čudo dođađa i u drugim zgodama.

20. P. Eustahije, znameniti rimski vojskovođa, mučen zajedno sa ženom i sinovima. — Kvaterni petak.

21. S. Matej, apostol i evanđelista. — Potpuno oproštenje mogu, uz obične uvjete, dobiti članovi Družbe sv. Petra Klavera, ako mole za širenje svete vjere. — Kvaterna subota.

22. **N.** 15. *po Duhovima.* Mauricije (Mavro), mučenik.

23. P. Lino, papa, mučenik, neposredni nasljednik sv. Petra.

24. U. Dan Bl. Djevice Marije za otkup sužnjeva. — Potpuno oproštenje mogu dobiti članovi III. Reda sv. Franje.

25. S. Kleofa, mučenik.

26. Č. Ciprijan i Justina, djevica, mučenici.

27. P. Kutma i Damijan, liječnici, mučenici.

28. S. Večeslan, kralj češki, mučenik.

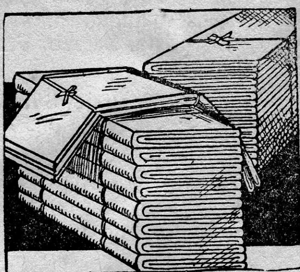
29. **N.** 16. *po Duhovima.* Mihajlo, arkanđeo. — Potpuno oproštenje mogu dobiti članovi III. Reda sv. Franje, a uz obične uvjete, vjernici, koji barem triput u tjednu zajednički mole Gospinu Krunicu.

30. P. Jeronim, ispovjednik, crkveni učitelj. — Vjernicima se najtoplije preporuča i molitvom i širenjem knjiga poduprijeti našu jeronimsku štampu. Tko radi za dobru štampu, taj radi i za slavu Božju i za spasenje neumrlih duša.

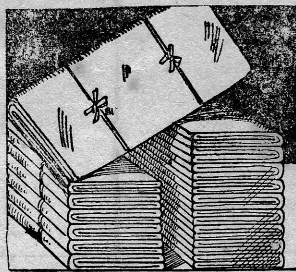
Dr D. H.

Cvijet iz Jerusalima, blagoslovljen na grobu Isusovu i na mjestu smrti Bl. Djevice Marije, dobit će svaki na dar sa svetom sličicom, tko daruje barem 10 dinara za hrvatski oltar u Jerusalimu!

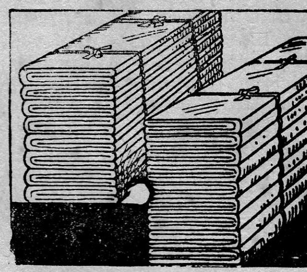
Jeftina ponuda doista dobre robe:

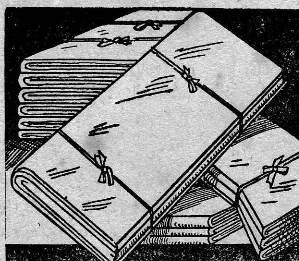
11-1 Kupon od 10 m bijelog šifona, podesnog za svaku porabu, širina 80 cm **Din 90·—**

11-2 Kupon od 4 m dobrog pamučnog platna za 2 plahte, šir. 146x148 cm **Din 60·—**

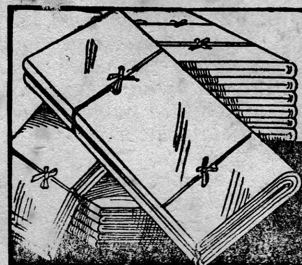
11-3 Kupon od 5 m dobrog platna za 2 jorganske prevlake, širina 180 cm **Din 120·—**

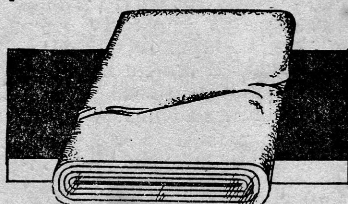
11-4 Kupon od 10 m finog šifona prikladnog za žensko rublje, širina 80 cm **Din 120·—**

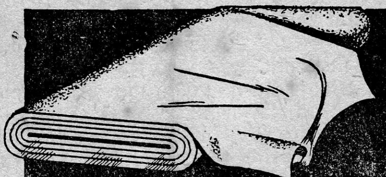
11-5 Kupon od 4 m čvrstog pamučnog platna za 2 plahte, širina 148 cm **Din 68·—**

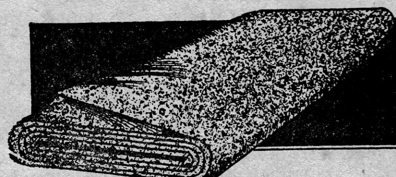
11-6 Kupon od 10 m vrlo finog šifona za žensko rublje, širina 80 cm **Din 150·—**

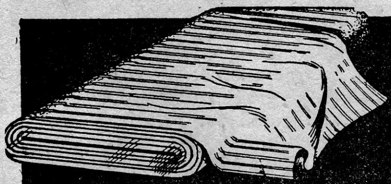
12-7 Batist u bojama za žensko rublje, metar **Din 6·—**

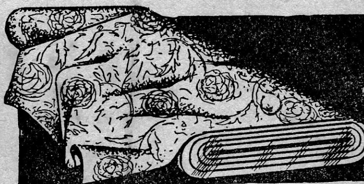
12-8 Engleski tusor-poplin u svim bojama, za žensko rublje, metar **D 11·—**

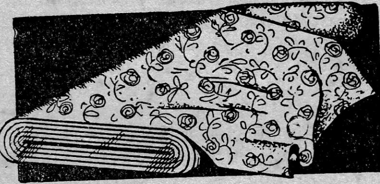
12-10 Švicarski markizet bijeli ili ekri za zastore, šir. 150 cm, metar **D 20·—**

12-4 Oksford za moderne muške košulje, metar **Din 6·—**

12-2 Moderno uzorkovani poludeleni za praktične haljine, stalna boja, metar **Din 6·50**

12-1 Lijepi kretoni za pregače i kućne haljine, metar **Din 6·—**

*Robu šaljemo uz pouzeće. Jamčimo za dobrotu robe. Ako ne odgovara, dajemo zamjenu, ili vraćamo novac. Pošiljke šaljemo franko počam od **Din 250·—** vrijednosti. Od ponuđene robe šaljemo Vam rado i **besplatne uzorke,** po kojima ćete moći prije kupnje provjeriti dobru kvalitetu. Također možete dobiti **besplatan katalog,** u kojemu dajemo veliki izbor naše ostale robe. Zatražite ga običnom dopisnicom, dobit ćete odmah i besplatno.*

Kastner i Öhler, Zagreb Ilica 4

Najveća trgovačka i otpremna kuća u Jugoslaviji